

سال یازدهم ریاضی

۱۱ شهریور ۱۴۰۱

نقد جه سوال

تعداد کل سوالات جهت پاسخ‌گویی: ۷۰ سوال نکاه به گذشته (اجباری) + ۵۰ سوال نکاه به آینده (انتخابی)

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۸۵ دقیقه سوالات نکاه به گذشته (اجباری) + ۶۵ دقیقه سوالات نکاه به آینده (انتخابی)

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه دفترچه سوال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
نگاره‌گذشتنه (جنبی)	ریاضی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳-۴	۳۰
	هندسه (۱)	۱۰	۲۱-۳۰	۵-۶	۱۰
	فیزیک (۱)	۱۰	۳۱-۴۰	۷-۱۰	۲۵
		۱۰	۴۱-۵۰	۱۱-۱۴	۱۰
	شیمی (۱)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۱-۱۴	۲۰
	مجموع	۷۰	۱-۷۰	۳-۱۴	۸۵
	حسابان (۱)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۵	۱۵
	هندسه (۲)	۱۰	۸۱-۹۰	۱۶-۱۷	۱۰
	فیزیک (۲)	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۸-۲۱	۳۰
		۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
نگاره‌گذشتنه (زنگل)	شیمی (۲)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۲۲-۲۳	۶۵
	مجموع	۵۰	۷۱-۱۲۰	۱۵-۲۳	۱۵۰
	جمع کل	۱۲۰	۱-۱۲۰	۳-۲۳	

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)
دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳
@kanoonir_11r

دقيقه ۳۰

ریاضی (۱)**تابع (انواع تابع)****شمارش، بدون شمردن****صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۴۰****هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس ریاضی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

ریاضی ۱ - نگاه به گذشته

-۱ اگر $\{f = \{(4a+b, 4a^3+b+1), (4a+b^3, 2b+1), (b^3, 1)\}\}$ تابع همانی باشد، $a+b$ کدام است؟

$$-\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۳)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۱)$$

-۲ مساحت محدود بین نمودار $y = |x-3| - 2$ و خط $x = 1$ چقدر است؟

$$9 \quad (۴)$$

$$10 \quad (۳)$$

$$5 \quad (۲)$$

$$12 \quad (۱)$$

-۳ اگر برد تابع $f(x) = \begin{cases} (x+3)^2, & x \leq -1 \\ -|x|-1, & -1 < x \leq 2 \end{cases}$ به صورت $[a, b] \cup [c, +\infty)$ باشد، مقدار $a+b+c$ کدام است؟

$$-6 \quad (۴)$$

$$-3 \quad (۳)$$

$$-4 \quad (۲)$$

$$-5 \quad (۱)$$

-۴ اگر $\{g(a-b) = \frac{x^3+bx}{x-1}$ تابعی ثابت و $g(x) = \{(a, 4a-a^3), (b, 4)\}$ کدام است؟

$$-3 \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

-۵ در چند جایگشت از حروف کلمه WORLD، حرف O جلوتر از R قرار دارد؟

$$24 \quad (۴)$$

$$72 \quad (۳)$$

$$60 \quad (۲)$$

$$48 \quad (۱)$$

-۶ به چند طریق می‌توان ۱۲ نفر را به سه گروه ۲ تایی، ۴ تایی و ۶ تایی تقسیم کرد؟

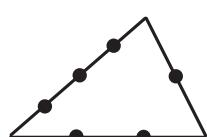
$$6720 \quad (۴)$$

$$12800 \quad (۳)$$

$$13860 \quad (۲)$$

$$5040 \quad (۱)$$

-۷ با توجه به شکل زیر، چند چهارضلعی محض می‌توان ساخت که رئوس آن از نقاط مشخص شده، روی اضلاع مثلث باشند؟

$$6 \quad (۱)$$

$$12 \quad (۲)$$

$$15 \quad (۳)$$

$$19 \quad (۴)$$

-۸ با اعداد طبیعی فرد یک رقمی و حروف E, D, C, B, A می‌خواهیم یک رمز را به گونه‌ای بنویسیم که اعداد و حروف یکی در میان باشند. چند رمز با

این شرایط می‌توان ایجاد کرد؟

$$28800 \quad (۴)$$

$$14400 \quad (۳)$$

$$48000 \quad (۲)$$

$$24000 \quad (۱)$$

-۹ به چند طریق می‌توان ۱۰ کارت به رنگ‌های متمایز را درون ۱۰ جعبه متمایز قرار دارد، به‌طوری که فقط یکی از جعبه‌ها خالی بماند؟

$$10! \times 10 \quad (۴)$$

$$10! \times 144 \quad (۳)$$

$$10! \times 45 \quad (۲)$$

$$10! \quad (۱)$$

۱۰- تیمی مشکل از ۱۰ بازیکن برای شرکت در یک مسابقه در هتل آن شهر اسکان می‌باشد. اگر این هتل دارای سه اتاق ۵ نفره، ۳ نفره و ۲ نفره باشد،

بازیکنان به چند طریق می‌توانند در آن هتل اسکان بابند؟

۲۵۲۰ (۴)

۲۵۶۰ (۳)

۱۵۲۰ (۲)

۱۵۶۰ (۱)

۱۱- نمودار کدامیک از توابع زیر از هر چهار ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد؟

$$y = -|x+1| + \sqrt{2} \quad (۴)$$

$$y = (x-1)^2 + 1 - \sqrt{2} \quad (۳)$$

$$y = |x-3| - \sqrt{5} \quad (۲)$$

$$y = -(x+1)^2 + \sqrt{2} - 1 \quad (۱)$$

۱۲- تابع $f(x) = x^3$ و $g(x) = |x|$ با دامنه $x \in [-2, 3]$ مفروضند. با انتقال این دو تابع، دو تابع جدید $h(x)$ و $k(x)$ کدام است؟

[۴, ۵) (۴)

[-۶, ۵) (۳)

[-۲, ۳) (۲)

[۲, ۳) (۱)

۱۳- اگر f تابعی همانی و $f(3-a) + f(2-a)$ باشد، مقدار a کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۱۴- اگر نمودار تابع $y = (3-x)^2$ را ۲ واحد به سمت راست و ۴ واحد به سمت بالا انتقال دهیم، نمودار حاصل و نمودار اولیه در نقطه‌ای با کدام عرض

متقطع‌اند؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

(۱)

۱۵- به چند طریق می‌توان ۳ کتاب متمایز سال اول و ۴ کتاب از ۶ کتاب متمایز سال دوم را یکی در میان، در قفسه‌ای چید؟

$$\binom{6}{4} \binom{5}{3} \times 4! \times 3! \times 2 \quad (۴)$$

$$\binom{6}{4} \binom{5}{3} \times 4! \times 3! \quad (۳)$$

$$\binom{11}{7} \times 4! \times 3! \times 2 \quad (۲)$$

$$\binom{11}{7} \times 4! \times 3! \quad (۱)$$

۱۶- به چند طریق می‌توان ۹ خودروی متمایز را که فقط ۳ تای آن‌ها سفید رنگ هستند، کنار هم چید به طوری که هر سه خودروی سفید هم‌زمان کنار

هم دیده نشوند؟

۹! - ۷! \times ۳! (۴)

۷! \times ۳! (۳)

۹! - ۷! (۲)

(۱)

۱۷- در چند کلمه ۱۰ حرفی با حروف A، B و C، سومین حرف B در جایگاه هشتم کلمه قرار دارد؟

۳۰۲۴ (۴)

۶۰۴۸ (۳)

۲۰۱۶ (۲)

(۱) ۱۵۱۲

۱۸- رمز یک گاوصدقوق، یک عدد زوج سه رقمی بدون ارقام تکراری از رقامهای $\{0, 1, 2, 3, 5, 9\}$ است. اگر بخواهیم بهصورت تصادفی رمز را وارد کرده و

گاوصدقوق را باز کنیم، چنانچه وارد کردن هر بار رمز حداقل ۵ ثانیه طول بکشد، برای باز کردن این گاوصدقوق حداقل چقدر وقت لازم است؟

۲/۵ دقیقه (۴)

۲ دقیقه (۳)

۱/۷۵ (۲)

(۱) ۱/۵ دقیقه

۱۹- دوازده جفت دستکش مفروض است. به چند طریق می‌توان ۴ لنگه دستکش را طوری انتخاب کرد که هیچ دو لنگه‌ای از دستکش‌ها جفت نباشند؟

۱۰ \times ۱۱ \times ۱۲ \times ۱۳ (۴)

۴ \times ۸ \times ۹ \times ۱۰ (۳)

۹ \times ۱۰ \times ۱۱ \times ۱۲ (۲)

(۱) ۸ \times ۹ \times ۱۰ \times ۱۱

۲۰- با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد ۶ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان ساخت بهطوری که هیچ دو رقم زوج و هیچ دو رقم فرد کنار هم نباشند؟

۸۰ (۴)

۷۰ (۳)

۶۰ (۲)

(۱) ۵۰

۱۰ دقیقه

هندسه (۱)

چندضلعی‌ها (مساحت و
کاربردهای آن)
تجسم فضایی (خط، نقطه و
صفحه تا ابتدای تعامل)
صفحه‌های ۶۵ تا ۸۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

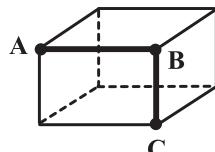
لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **هندسه (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه ۱ - نگاه به گذشته

- ۲۱- در مکعب مستطیل شکل زیر چند یال وجود دارد که با هر دو یال AB و BC متنافر باشد؟

۱) ۲

۳) ۴

(۱) صفر

۲) ۳

- ۲۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر همواره درست است؟

الف) اگر دو صفحه موازی باشند، هر خط یکی از صفحه‌ها با هر خط صفحه دیگر موازی است.

ب) اگر دو صفحه موازی باشند، هر خط یکی از صفحه‌ها با صفحه دیگر موازی است.

پ) از هر نقطه خارج یک صفحه، بی‌شمار خط موازی با آن صفحه می‌توان رسم کرد.

۱) ۲

(۱) صفر

۳) ۴

۲) ۳

- ۲۳- نقطه‌ای دلخواه درون مثلثی متساوی‌الاضلاع در نظر می‌گیریم. اگر مجموع فواصل این نقطه از سه ضلع مثلث برابر ۶ باشد، آنگاه مساحت مثلث کدام است؟

 $4\sqrt{3}$ (۲)(۱) $3\sqrt{3}$ $12\sqrt{3}$ (۴)۲) $8\sqrt{3}$

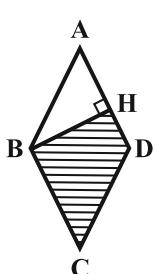
- ۲۴- در مثلث متساوی‌الساقینی با طول ساق ۱۰ و طول قاعده ۱۶، مجموع فواصل هر نقطه روی قاعده از دو ساق آن کدام است؟

۸/۴ (۲)

(۱) ۹/۶

۱۰/۲ (۴)

۳) ۷/۲

- ۲۵- طول ضلع لوزی ABCD برابر ۹ واحد است. اگر $AH = 6$ باشد، آنگاه مساحت ناحیه هاشورخورده کدام است؟

 $20\sqrt{3}$ (۲)(۱) $24\sqrt{2}$ $15\sqrt{6}$ (۴)۳) $18\sqrt{5}$

-۲۶- در مثلث متساوی الاضلاع ABC، ارتفاع AH توسط نقاط E و F به سه قسمت مساوی تقسیم شده است. اگر مساحت مثلث BFE برابر $6\sqrt{3}$ باشد،

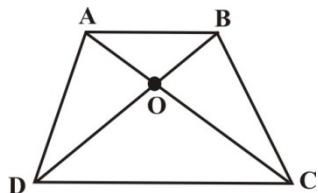
طول AH چقدر است؟

۶ (۲)

۳ (۱)

 $6\sqrt{3}$ (۴) $3\sqrt{3}$ (۳)

-۲۷- در ذوزنقه ABCD شکل زیر، مساحت مثلثهای AOB و DOC به ترتیب برابر ۴ و ۹ واحد مربع است. مساحت ذوزنقه Kدام است؟

۲۴ (۱)

۲۵ (۲)

۲۷ (۳)

۳۰ (۴)

-۲۸- مساحت یک چندضلعی شبکه‌ای $\frac{17}{2}$ واحد است. حداکثر تعداد نقاط درونی این چندضلعی شبکه‌ای Kدام است؟

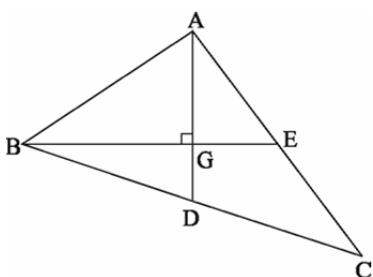
۷ (۲)

۸ (۱)

۹ (۴)

۱۰ (۳)

-۲۹- در شکل زیر، G نقطه همرسی میانه‌های مثلث ABC است. اگر BE کدام است؟

۶ (۱)

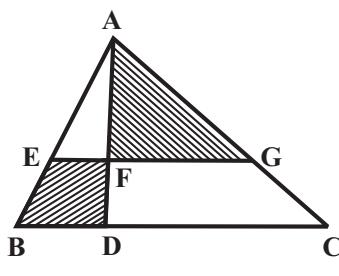
۸ (۲)

۹ (۳)

۱۲ (۴)

-۳۰- در شکل زیر، اندازه پاره خط‌های BD و DC به ترتیب ۳ و ۷ واحد و EG || BC است. اگر AD = ۴DF = ۴DF است. اگر EG || BC باشد، مساحت چهارضلعی BEFD است.

چه کسری از مساحت مثلث AFG است؟

 $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴)

فیزیک (۱)
دما و گرما
فصل ۴
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۲۶

دقیقه ۲۵

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس فیزیک (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک ۱ - نگاه به گذشته

۳۱- چگالی یک مایع در دمای 20°C برابر با $\frac{g}{\text{cm}^3} = 1/6 \times 10^{-3}$ مایع $\text{^{\circ}\text{C}} = 1/6 \times 10^{-3}$ است. اگر دمای مایع به 50°C برسد، چگالی آن چند واحد SI و چگونه تغییر می‌کند؟

$$\text{مایع} = 1/6 \times 10^{-3} \text{ مایع} \text{^{\circ}\text{C}}$$

(۲) افزایش می‌یابد.

(۱) کاهش می‌یابد.

(۴) افزایش می‌یابد.

(۳) کاهش می‌یابد.

۳۲- اختلاف طول دو میله آهنی و مسی در دمای 20°C برابر با 40cm است. اگر دمای دو میله 10°C افزایش دهیم باز هم اختلاف طول آنها

4cm می‌شود. افزایش طول دو میله در این حالت، چند میلی‌متر است؟ (ضریب انبساط طولی آهن و مس در SI به ترتیب $1/2 \times 10^{-5}$ و

$$1/8 \times 10^{-5}$$
 است).

(۴) $9/6 \times 10^{-1}$

(۳) $9/6 \times 10^{-2}$

(۲) $1/44 \times 10^{-1}$

(۱) $1/44$

۳۳- ۴۰۰ گرم آب با دمای $1/5^{\circ}\text{C}$ را درون یک گرمکن الکتریکی هم‌دما با آن با توان خروجی 840W می‌ریزیم و گرمکن را روشن می‌کنیم. اگر لحظه

را لحظه روشن نمودن گرمکن در نظر بگیریم، با صرف‌نظر از انبساط گرمکن، سطح آب درون گرمکن در بازه زمانی $t = 4\text{s} \leq t \leq 2\text{s}$ به چه

$$\text{صورت تغییر می‌کند؟} \quad (\text{آب} = 420 \text{ J/kg.}^{\circ}\text{C})$$

(۲) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

(۱) پیوسته افزایش می‌یابد.

(۴) ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

(۳) پیوسته کاهش می‌یابد.

۳۴- قطعه یخی به جرم m گرم و دمای صفر درجه سلسیوس را درون 2m گرم آب 46°C درجه سلسیوس می‌اندازیم. اگر گرما فقط بین آب و یخ مبادله

شود، پس از برقراری تعادل گرمایی بین آب و یخ، دمای آب چند درجه سلسیوس تغییر خواهد کرد؟ ($L_F = 336 \text{ kJ/kg}$, $c_{\text{آب}} = 4/2 \text{ kJ/kg.K}$)

(۴) ۴۲

(۳) ۴۶

(۲) ۴۶

(۱) ۱۲

۳۵- تبخیر عرق بدن، یکی از راههای تنظیم دمای بدن است. چند گرم از آب بدن شخصی به جرم 75kg کیلوگرم تبخیر شود تا دمای بدن وی به اندازه

3500 J/kg.K درجه سلسیوس کاهش یابد؟ (گرمای نهان تبخیر آب در دمای 37°C برابر با $42 \times 10^6 \text{ J/kg}$ و گرمای ویژه بدن تقریباً 484°C است و از تغییر جرم بدن در هنگام عرق کردن صرف‌نظر کنید).

(۴) $5/525$

(۳) $5/25$

(۲) $5/25$

(۱) 525

- ۳۶- چند کیلوژول گرما از ۲ کیلوگرم آب 10°C بگیریم تا فقط نیمی از آن بخوبی بزند؟

(۷۱۴)

(۷۵۶)

(۳۷۸)

(۴۲۰)

- ۳۷- قطعه یخی به جرم 336g و دمای 0°C با تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ به مانع برخورد کرده و متوقف می‌شود. اگر 80 درصد گرمایی حاصل از برخورد بخوبی بزند:

$$(L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}})$$

(۸)

(۴)

(۳۲)

(۱۶)

- ۳۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر، درست است؟

الف) در هر فرایند انتقال گرما، فقط یکی از روش‌های انتقال گرما (رسانش، همرفت و تابش گرمایی) دخالت دارند.

ب) در رساناهای فلزی، سهم الکترون‌های آزاد در رسانش گرما بیشتر از اتم‌ها است.

پ) انتقال گرما در مایعات و گازها بر اثر کاهش چگالی شاره با افزایش دما صورت می‌گیرد.

ت) تابش گرمایی سطوح تیره، ناصاف و مات بیشتر از سطوح صاف و درخشان با رنگ‌های روشن است.

(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

- ۳۹- فشار هوای درون لاستیک یک خودرو در دمای 57°C 1atm نشان می‌دهد. پس از طی

مسافتی طولانی، در صورتی که دمای هوای درون لاستیک به 87°C رسیده باشد، فشارسنج، فشار هوای درون لاستیک را چند اتمسفر نشان

می‌دهد؟ (هوای درون لاستیک را گاز کامل، حجم لاستیک را ثابت و فشار جو را 1atm در نظر بگیرید).

(۱/۲)

(۱/۳)

(۲/۴)

(۲/۳)

- ۴۰- دمای گاز کاملی که در لوله محبوس شده، برابر با 127°C است. اگر مقدار گاز موجود 2mol باشد، مساحت سطح مقطع لوله تقریباً چند

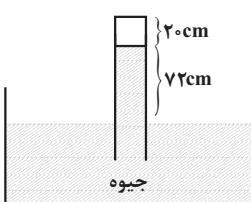
$$\text{سانسی مترمربع است؟} \quad (P_0 = 1\text{atm} = 76\text{cmHg}, R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}, \rho_{جیوه} = 13/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3})$$

(۱۸)

(۱/۸)

(۵/۹)

(۵۹)

فیزیک ۱: سوالات آشنا

۴۱- کدامیک از زوج دمای های زیر معادل نیستند؟

$$212^{\circ}\text{F} \quad 100^{\circ}\text{C}$$

$$398\text{K} \quad 257^{\circ}\text{F}$$

$$440\text{K} \quad 167^{\circ}\text{F}$$

$$122^{\circ}\text{F} \quad 50^{\circ}\text{C}$$

۴۲- کدامیک از دماسنجهای زیر جزء دماسنجهای معیار نمی باشد؟

(۴) تفسنج (پیزومتر)

(۳) دماسنج ترموکوبل

(۲) دماسنج مقاومت پلاتینی

(۱) دماسنج گازی

۴۳- در دمای صفر درجه سلسیوس حجم ظرف شیشه‌ای توسط یک لیتر جیوه کاملاً پر شده است. وقتی دمای مجموعه را به 80°C درجه سلسیوس می‌رسانیم، 12cm^3 جیوه از ظرف خارج می‌شود. اگر ضریب انبساط حجمی جیوه K^{-1} باشد، ضریب انبساط خطی شیشه در SI

چقدر است؟

$$3 \times 10^{-5}$$

$$10^{-5}$$

$$10^{-4}$$

$$1/2 \times 10^{-4}$$

۴۴- یک قطعه 500 g گرمی از مس را که دمای آن 67°C است، در ظرفی عایق حرارت که حاوی 380 g آب در دمای 20°C است، می‌اندازیم. دمای تعادل چند درجه سلسیوس می‌شود؟ (گرمای ویژه آب و مس به ترتیب $\frac{J}{kg \cdot K}$ و $\frac{J}{kg \cdot K}$ و اتلاف گرما ناچیز است)

$$28$$

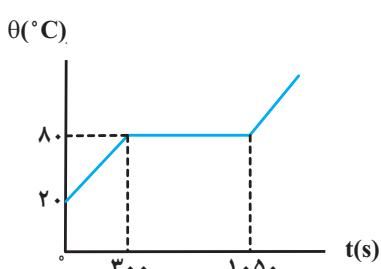
$$25$$

$$24$$

$$23$$

۴۵- نمودار دمای جسمی جامد به جرم 5 kg که به آن توسط یک گرمکن 100 W واتی گرمای دهیم، بر حسب زمان در SI مطابق شکل زیر است.

به ترتیب از راست به چپ، گرمای ویژه این جسم جامد و گرمای نهان ذوب آن چند واحد SI است؟ (از اتلاف انرژی صرف نظر شود).

$$210 \times 10^3, 75^{\circ}$$

$$210 \times 10^3, 1000$$

$$150 \times 10^3, 75^{\circ}$$

$$150 \times 10^3, 1000$$

۴۶- کدام عبارت درست است؟

(۱) فرایند تبخیر گرمایش است.

(۲) فرایند چگالش گرمایش است.

(۳) افزایش فشار وارد بر یک جسم، در اکثر موارد سبب پایین آمدن نقطه ذوب آن می‌شود.

(۴) افزایش فشار وارد بر یک مایع، سبب بالارفتن نقطه جوش آن می‌شود.

۴۷- ظرف عایقی محتوی 680 g آب صفر درجه سلسیوس است. بر اثر تبخیر سطحی، مقداری آب بخار شده و بقیه تبدیل به یخ صفر درجه می‌شود.

اگر گرمای نهان تبخیر آب 252°C و گرمای نهان ذوب یخ 336°C باشد، جرم یخ تولید شده بر حسب گرم برابر است با: (از تبادل گرما با محیط

صرف نظر شود).

۸۰ (۲)

۷۵ (۱)

۶۰۰ (۴)

۳۴۰ (۳)

۴۸- اگر در حجم ثابت، دمای مقدار معینی از یک گاز کامل را از 27°C به 87°C برسانیم، فشار گاز چند درصد افزایش می‌یابد؟

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۴۹- در ظرفی به حجم 20 L لیتر، تعداد $10^{24}/4 \times 10^{24}$ مولکول گاز کامل تکاتمی وجود دارد. اگر دمای گاز برابر با 127°C باشد، فشار گاز درون ظرف چند

اتمسفر است؟ ($N_A = 6 \times 10^{23}$ و $R = 8.314 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}$)

۶/۴ (۲)

۴ (۱)

۴/۸ (۴)

۹/۶ (۳)

۵۰- حداقل چند گرم یخ $C^{\circ} - 20^{\circ}$ را داخل 200 g آب صفر درجه سلسیوس بیندازیم تا تمام آب یخ بیندد؟ ($L_F = 3/36 \times 10^5 \text{ J/kg}$)

و یخ $= 2100 \text{ J/kg}$

۱۲۰۰ (۲)

۱۶۰ (۱)

۱۶۰۰ (۴)

۳۶۰ (۳)

۲۰ دقیقه

شیمی (۱)
ردیای گازها در زندگی
+ آب، آهنه زندگی
(از ابتدای شیمی سبز، راهی برای ملاحظت از هواکره تا انتهای غلظت مولی (مولار))
صفحه‌های ۷۰ تا ۱۰۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **شیمی (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی ۱ - نگاه به گذشته**۵۱- همه گزینه‌های زیر نادرست هستند، به جز ...**

- (۱) با افزایش مقدار کربن دی‌اکسید در هوای کره، خاصیت اسیدی باران کاهش می‌یابد و زندگی آبزیان به خطر می‌افتد.
- (۲) مولکول‌های اوزون موجود در لایه استراتوسفر، موجودات زنده روی زمین را از پرتوهای مضر فروسرخ محفوظ نگه می‌دارند.
- (۳) اگر در دمای ثابت، فشار یک گاز افزایش یابد، فاصله بین مولکول‌های آن نیز افزایش می‌یابد.
- (۴) با توجه به فرمول شیمیایی کلرید و نیترید عنصر M که به صورت MCl_3 و M_2N_2 است، این عنصر می‌تواند دارای اکسیدهایی با فرمول شیمیایی MO و M_2O_3 باشد.

۵۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- (الف) سوختهای سبز، زیست تخریب‌پذیر هستند و به وسیله جانداران ذره‌بینی به مواد ساده‌تر تجزیه می‌شوند.
- (ب) توسعه پایدار یعنی در تولید هر فراورده، همه گزینه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آن در نظر گرفته شود.
- (پ) در صنعت از آلوتروب سنگین‌تر اکسیژن برای گندزدایی میوه‌ها و سبزیجات استفاده می‌کنند.
- (ت) پرتوی حاصل از واکنش یک اتم اکسیژن و یک مولکول اکسیژن، از جنس امواج الکترومغناطیس بوده و طول موج کوتاه‌تری از نور مرئی دارد.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در بین منابع تولید برق بهاری تولید مقدار یکسانی برق، ردپای کربن دی‌اکسید حاصل از باد، کمتر از سایر منابع است.
- (۲) حداقل میزان تغییر دمای هوای درون یک گلخانه در یک روز زمستانی، در حدود ۱ درجه سلسیوس است.
- (۳) پلاستیک‌های سبز، پلیمرهای زیست تخریب‌پذیرند که برپایه مواد گیاهی مانند نشاشه ساخته می‌شوند.
- (۴) اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از تروپوسفر می‌گویند که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

۵۴- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟ ($N = 14, H = 1, C = 12, O = 16$: g.mol⁻¹)

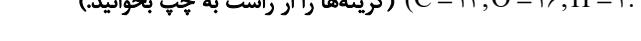
- (آ) در شرایط یکسان، چگالی و نقطه جوش اوزون از اکسیژن کمتر است.
- (ب) در شرایط استاندارد، یک لیتر از گازهای نیتروژن و کربن مونوکسید گرم یکسانی دارند.
- (پ) در واکنش سوختن ناقص $\frac{3}{2}$ گرم متان و تولید کربن مونوکسید و آب، حدود $\frac{33}{6}$ لیتر هوا حاوی ۲۰٪ حجمی اکسیژن در شرایط STP نیاز است.
- (ت) آثار زیانبار باران اسیدی بر روی پوست، دستگاه تنفسی و چشم‌ها به سرعت قابل تشخیص است.

۱ (۴)

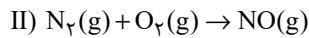
۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۵- از اکسایش کامل ۹ گرم گلوکز ($C_6H_{12}O_6$) مقدار $\frac{7}{2}$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید تولید می‌شود. حجم مولی گازها در شرایط انجام واکنش چند لیتر بر مول است و در این واکنش چند گرم آب تولید می‌شود؟ ($C = 12, O = 16, H = 1$: g.mol⁻¹) (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).۱ (۱) $2/7 - 2/4$ ۲ (۲) $5/4 - 2/4$ ۳ (۳) $5/4 - 2/2/4$ ۴ (۴) $2/7 - 2/2/4$

۵۶- مقداری KNO_3 , مطابق معادله زیر به طور کامل تجزیه می‌گردد. اگر اختلاف جرم پتانسیم نیترات آغازی با فراورده جامد تولید شده برابر با $5/4$ گرم باشد، در این صورت چند لیتر گاز در شرایط STP تولید می‌شود و اگر گاز N_2 تولید شده در موتور خودرو وارد شده و به طور کامل مصرف شود، چند مول (NO(g) تولید می‌شود؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.) (معادله واکنش‌ها موازن شوند).

۰/۱۷۵، ۲/۸ (۴)

۰/۱۴۲، ۸ (۳)

۰/۱۷۵، ۳/۹۲ (۲)

۰/۱۴۳/۹۲ (۱)

۵۷- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) اوزون یکی از دگرشکل‌های اکسیژن است که نسبت به O_2 پایداری کمتری دارد.

(۲) در دما و فشار یکسان، اگر تعداد مول دو گاز مختلف برابر باشد، حجم آن‌ها نیز با هم برابر است.

(۳) فراوان‌ترین جزء سازنده هواکره به جوّبی اثر شهرت دارد که آمونیاک یکی از مهم‌ترین فراورده‌های حاصل از واکنش آن با گاز اکسیژن است.

(۴) واکنش انجام شده در فرایند هابر برگشت‌پذیر است، از این رو با وجود انجام آزمایش در شرایط بهینه، همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل نخواهند شد.

۵۸- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($\text{N} = 14 \text{ g.mol}^{-1}$)

• حجم $14/0$ گرم گاز نیتروژن در شرایطی که حجم مولی گازها برابر 20 لیتر بر مول است، برابر $1/0$ لیتر است.

• حجم گازی در فشار 1 atm برابر 10 لیتر است، اگر در دمای یکسان، حجم گاز را به 2 لیتر کاهش دهیم، فشار گاز 4 اتمسفر افزایش می‌یابد.

• تغییر دما و فشار، حجم یک گاز را تغییر می‌دهد و در دما و فشار ثابت، حجم یک تمنه گاز با تعداد مول آن رابطه مستقیم دارد.

• جرم مولی گازی که در شرایط STP هر لیتر آن $8/0$ گرم جرم دارد، برابر $20/16$ گرم بر مول است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۹- شکل زیر مربوط به چهار ظرف حاوی گازهای مختلف با حجم و دمای برابر است. کدام گزینه در مورد آن‌ها نادرست است؟

8 گرم گاز اکسیژن	16 گرم گاز متان	22 گرم گاز کربن دی‌اکسید	3 گرم گاز هليوم
A	B	C	D

(C = ۱۲, O = ۱۶, H = ۱, He = ۴ : g.mol⁻¹)

(۱) ظرف A کمترین و ظرف B بیشترین فشار را دارد.

(۲) اگر 24 گرم گاز اکسیژن در ظرف A وارد شود، فشار آن با ظرف B برابر می‌شود.

(۳) فشار ظرف D 50 درصد بیشتر از فشار ظرف C است.

(۴) تعداد اتم‌های موجود در ظرف A بیشتر از تعداد اتم‌های موجود در ظرف C است.

۶۰- در واکنش $10^{23} \times 10^{20} \text{ M}$ با مقدار کافی نیتریک اسید مطابق معادله موازنه نشده واکنش زیر، 6 گرم گاز NO به دست آمده است. فرمول سولفات فلز M کدام می‌تواند باشد؟ ($O = 16, N = 14 : g.mol^{-1}$)

M(SO₄)₂ (۴)M₂(SO₄)₃ (۳)MSO₄ (۲)M₂SO₄ (۱)

۶۱- کدام گزینه درست است؟

- (۱) هرگاه محلول باریم کلرید به محلول سدیم سولفات اضافه شود، رسوب زردرنگ باریم سولفات تشکیل می‌شود.
- (۲) آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوط‌های همگنی هستند که در آن آب حلال و یون‌ها و مولکول‌ها حل شونده محسوب می‌شوند.
- (۳) زمین از دیدگاه شیمیایی پویاست و بخش‌های گوناگون آن تنها برهم‌کنش‌های شیمیایی با یکدیگر دارند.
- (۴) در آب دریا، در میان آئیون‌ها، Cl^- و در میان کاتیون‌ها، Ca^{2+} بیشترین مقدار را دارند.

۶۲- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) جرم کل آب‌های موجود در کره زمین در حدود 15×10^3 کیلوگرم است که تقریباً ۷۵٪ سطح زمین را فرا گرفته است.
- (ب) سالانه با حل شدن میلیاردان تن مواد مختلف در آب کرده، جرم کل مواد حل شده افزایش می‌یابد.
- (پ) جانداران آبزی، لاشه گیاهان و فعالیت‌های آتش‌نشانی، به ترتیب تنها روی هواکره، سنگ‌کره و هواکره تأثیر می‌گذارند.
- (ت) با توجه به مقدار یون‌های حل شده در آب دریا، احتمال تشکیل کلسیم سولفات با تبخیر آب دریا بیشتر از منیزیم کلرید است.
- (ث) از بین منابع آب موجود در آب کرده، سهم آب اقیانوس‌ها تقریباً ۴۵٪ برابر سهم کوه‌های بیخ است.

۵ (۴)   ۴ (۳)   ۳ (۲)   ۲ (۱)

۶۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

- (الف) جرم کل مواد حل شده در آب‌های کره زمین تقریباً ثابت است و به دلیل غلظت بالای نمک‌های حل شده در آب دریای مرده، به راحتی می‌توان روی آن شناور ماند.
- (ب) هوای پاک، ضد یخ و محصولات واکنش محلول نقره نیترات با محلول سدیم کلرید، همگی مخلوط‌های همگن هستند.
- (پ) کاتیون‌های گروه‌های ۱ و ۲ جدول دوره‌ای در آب دریا وجود دارند و ترکیب یونی NH_4^+ از کودهای شیمیایی است که گوگرد و نیتروژن را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.
- (ت) به ازای انحلال هر واحد سدیم نیترید در آب، تعداد یون‌های تولید شده، دو برابر همین مقدار به ازای انحلال هر واحد پتاسیم هیدروکسید است.

۳ (۴)   ۲ (۳)   ۱ (۲)   ۱) صفر

۶۴- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) هنگام تشکیل برف و باران تقریباً تمام مواد حل شده در آب، از آن جدا می‌شود که الگویی برای تهیه آب مقطر است.
- (۲) BaCl_2 ترکیبی بوده که محلول در آب است و برای شناسایی آئیون و کاتیون آن می‌توان به ترتیب از محلول‌های نقره نیترات و سدیم سولفات استفاده کرد.
- (۳) نسبت تعداد اتم‌ها به عنصرها در ترکیب آمونیوم سولفات، ۱۰ برابر نسبت تعداد عنصرها به اتم‌ها در ترکیب لیتیم فسفات است.
- (۴) محلول از دو جزء حلال و حل شونده تشکیل شده است که حلال جرم بیشتری دارد و حل شونده را در خود حل می‌کند.

- ۶۵- مقدار اضافی از گاز کلر مطابق واکنش موازن زیر به تقریب باید با چند کیلوگرم محلول سود سوزآور که غلظت یون Na^+ (aq) در آن برابر 13355 ppm است واکنش دهد تا $20/2$ گرم NaCl حاصل شود؟

$$(H = 1, Cl = 35/5, Na = 23, O = 16: \text{g.mol}^{-1})$$

۳/۸۸ (۴)   ۳/۵ (۳)   ۲/۴۸ (۲)   ۲/۱ (۱)

۶۶- برای رسوب دادن تمام یون های نقره موجود در 5° میلی لیتر محلول نقره نیترات با چگالی $1/7 \text{ g.mL}^{-1}$ و غلظت $6 \times 10^{-5} \text{ ppm}$ ، چند میلی لیتر

محلول $1/25 \text{ درصد جرمی سدیم کلرید با چگالی } 1/25 \text{ g.mL}^{-1}$ لازم است؟

$$(Ag = 108, Cl = 35/5, N = 14, Na = 23, O = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

۴۰ (۴)

۳۵ (۳)

۳۰ (۲)

۲۵ (۱)

۶۷- 75° گرم محلول سدیم هیدروکسید با غلظت 4° مول بر لیتر و چگالی $2/5$ گرم بر میلی لیتر در اختیار است. با اضافه کردن محلول دیگری از سدیم

هیدروکسید به آن غلظت مولی محلول 1° مول بر لیتر کاهش می یابد. اگر حجم محلول اضافه شده 500° میلی لیتر و چگالی آن برابر $1/2$ گرم بر

میلی لیتر باشد، درصد جرمی محلول اضافه شده کدام است؟

$$(Na = 23, O = 16, H = 1 : \text{g.mol}^{-1})$$

۳۲ (۴)

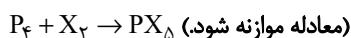
۲۴ (۳)

۱۶ (۲)

۸ (۱)

۶۸- 9600° میلی لیتر از یک هالوژن گازی (g) X_2 به هنگام واکنش با P_4 ، مطابق واکنش زیر، $68/96$ گرم PX_5 تولید می کند. جرم مولی X کدام

است؟ (در شرایط آزمایش، حجم مولی گازها را 24° لیتر بر مول در نظر بگیرید). ($P = 31 \text{ g.mol}^{-1}$)

۱۲۷ (۴)

۸۰ (۳)

۳۵/۵ (۲)

۱۹ (۱)

۶۹- غلظت مولی گلوکز در خون فردی برابر با $4/5 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$ است. دستگاه گلوكومتر، قند خون این فرد را با چه عددی نشان می دهد؟

$$(C = 12, H = 1, O = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

۸۱ (۴)

۸۶ (۳)

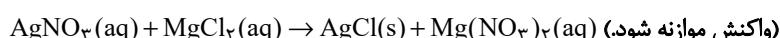
۹۱ (۲)

۹۶ (۱)

۷۰- محلولی از نقره نیترات را به غلظت n° مولار و حجم 4° میلی لیتر با محلولی از منیزیم کلرید به غلظت m° مولار و حجم 6° میلی لیتر مخلوط

می کنیم. اگر پس از اتمام واکنش فقط نیمی از یون های کلرید رسوب کرده باشند، مجموع غلظت یون ها در محلول نهایی برحسب n و m چند

مولار است؟

$$0/25n + m \quad (۲)$$

$$0/4n + 1/2m \quad (۱)$$

$$0/5n + 2m \quad (۴)$$

$$0/2n + 0/6m \quad (۳)$$

۱۵ دقیقه

حسابان (۱)
جبر و معادله (کل فصل ۱)
تابع (تا ابتدای تابع
پلهای - تابع جزء صحیح)
صفحه‌های ۱ تا ۴۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس حسابان (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

حسابان ۱ - نگاه به آینده

-۷۱- مجموع ۱۰ جمله اول یک دنباله حسابی که جملات آن روند کاهشی دارند، ۳ برابر مجموع سه جمله اول آن است. اگر تفاضل مجموع ۳ جمله اول از مجموع ۴ جمله اول آن، ۱۱ باشد، جمله چهلم این دنباله کدام است؟

-۱۰ (۴)

-۱ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

$$\text{اگر } \alpha \text{ و } \beta \text{ ریشه‌های معادله درجه دوم } x^2 + x - 4 = 0 \text{ باشند، حاصل } \frac{2\beta^2 + \beta - 3}{2\beta^2 - \alpha} \text{ کدام است؟}$$

 $\frac{2}{9}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۱)

-۷۲- مساحت ناحیه محصور بین نمودار تابع $f(x) = |x+1| + \frac{1}{2}x^2 - 4$ و خط به معادله $g(x) = -\frac{1}{2}x + 4$ کدام است؟

 $\frac{15}{2}$ (۴)

۸ (۳)

۵ (۲)

۳ (۱)

$$\text{کدام گزینه در مورد جواب (های) معادله } \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 1}}{4-x} = 0 \text{ درست است؟}$$

(۱) معادله دارای دو جواب مثبت است.

(۳) معادله یک جواب مثبت و یک جواب منفی دارد.

-۷۳- تعداد توابعی که از $A = \{a, b, c, d\}$ به $B = \{e, f\}$ تعریف می‌شود، چند برابر تعداد توابعی است که از B به A تعریف می‌شود؟

(۴) برابرند

۲ برابر

۴ برابر

(۱) برابر

-۷۴- نقاط $C(7, -4)$ و $B(1, -1)$ و $A(4, 0)$ سه رأس مثلث ABC هستند. اگر H و M به ترتیب پای ارتفاع AH و میانه AM باشند، طول MH کدام است؟

 $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{5}}{4}$ (۲) $\frac{\sqrt{5}}{2}$ (۱)

-۷۵- چند نقطه روی خط $y = x + 1$ یافت می‌شود که مجموع فواصل آنها از دو نقطه $A(0, 1)$ و $B(1, 2)$ برابر ۲ می‌باشد؟

۱ (۲)

(۱) صفر

(۴) بی‌شمار

۲ (۳)

$$\text{اگر دامنه تابع } f(x) = \frac{2a - x}{x^2 + 3x - b} \text{ به صورت } \mathbb{R} - \{a\} \text{ باشد، } 2a - 4b \text{ کدام است؟}$$

۶ (۲)

-۹ (۱)

۵ (۴)

-۱۲ (۳)

-۷۶- در کدام گزینه دو تابع f و g با هم برابرند؟

$$g(x) = -x\sqrt{x} \text{ و } f(x) = \sqrt{-x^3} \quad (۲)$$

$$g(x) = \sqrt{x} \cdot \sqrt{x-1} \text{ و } f(x) = \sqrt{x^2 - x} \quad (۱)$$

$$g(x) = 1, (x \neq 0) \text{ و } f(x) = \frac{\sqrt{x^3}}{x} \quad (۴)$$

$$g(x) = x\sqrt{-x} \text{ و } f(x) = -\sqrt{-x^3} \quad (۳)$$

$$\text{اگر } f(x) = \begin{cases} -\sqrt{x}, & x \geq 0 \\ -\frac{1}{x}, & x < 0 \end{cases} \text{ کدام است؟}$$

 $\mathbb{R} - \{0\}$ (۴)

[۰, +\infty) (۳)

(-\infty, ۰] (۲)

 $\mathbb{R}$ (۱)

۱۰ دقیقه

هندسه (۲)

دایره

(درس‌های اول و دوم)
صفحه‌های ۹ تا ۲۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس هندسه (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه ۲ - نگاه به آینده

۸۱- اگر دو دایرة (۵، ۲) و (۰، ۲) متقاطع و $O' = 3x - 2$ باشد، آن‌گاه کدامیک از مقادیر زیر برای x قابل قبول است؟

$$\frac{5}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۱)$$

$$\frac{9}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{7}{2} \quad (۳)$$

۸۲- اگر دو دایرة (۳، ۴) و (۰، ۴) تنها دارای ۳ مماس مشترک باشند، طول مماس مشترک خارجی آن‌ها کدام است؟

$$3\sqrt{2} \quad (۲)$$

$$2\sqrt{3} \quad (۱)$$

$$6\sqrt{2} \quad (۴)$$

$$4\sqrt{3} \quad (۳)$$

۸۳- دو دایرة متخالج که طول مماس مشترک‌های خارجی و داخلی آن‌ها به ترتیب $3\sqrt{7}$ و $\sqrt{15}$ واحد و طول خط‌المرکزین آن‌ها ۸ واحد است

مفروض‌اند. شعاع دایرة بزرگ‌تر چند برابر شعاع دایرة کوچک‌تر است؟

$$\frac{4}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۱)$$

$$\frac{6}{5} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{4} \quad (۳)$$

۸۴- امتداد مماس‌های مشترک دو دایرة متقاطع به شعاع‌های ۳ و ۴ در نقطه M با هم برخورد می‌کنند. اگر فاصله M تا مرکز دایرة کوچک‌تر برابر ۵

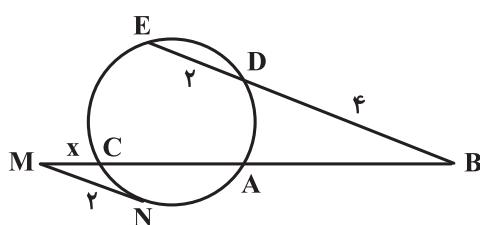
باشد، طول مماس مشترک دو دایره کدام است؟

$$\frac{5}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{4}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{5}{2} \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

۸۵- در شکل زیر $MN = AB = AC$ و AB بر دایره مماس است. مقدار x کدام است؟

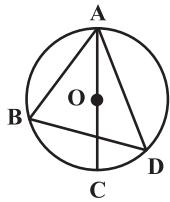
$$2 - \sqrt{2} \quad (۱)$$

$$\sqrt{6} - \sqrt{2} \quad (۲)$$

$$3 - \sqrt{3} \quad (۳)$$

$$\sqrt{7} - \sqrt{3} \quad (۴)$$

۸۶- در شکل زیر $AB = BD$ و $C\hat{A}D = 28^\circ$ است. زاویه BAC چند درجه است؟ (O مرکز دایره است.)

۳۰ (۱)

۳۱ (۲)

۳۳ (۳)

۳۶ (۴)

۸۷- کمترین و بیشترین فاصله نقطه M تا دایره‌ای به ترتیب ۲ و ۱۸ واحد است. اگر بتوانیم از این نقطه دو مماس بر دایره رسم کنیم، فاصله دو نقطه

تماس از یکدیگر کدام است؟

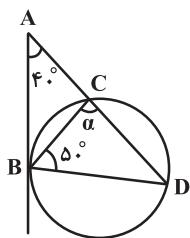
۷/۲ (۲)

۴/۸ (۱)

۹/۶ (۴)

۸/۴ (۳)

۸۸- در شکل مقابل، اگر AB مماس بر دایره باشد، α چند درجه است؟

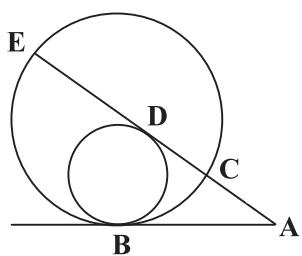
۸۰ (۱)

۷۵ (۲)

۸۵ (۳)

۷۰ (۴)

۸۹- در شکل زیر، دو دایره در نقطه B مماس درون‌اند. اگر پاره خط AE در نقطه D بر دایره کوچکتر مماس باشد، آن‌گاه طول CD کدام است؟

$(DE = 8 \text{ و } AC = 4)$

۴ (۱)

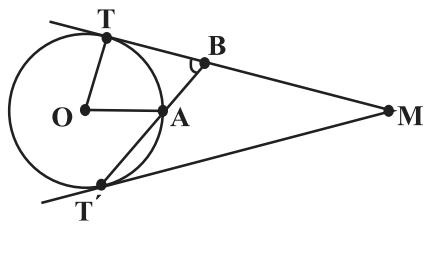
۴/۵ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۹۰- مطابق شکل زیر، از نقطه M دو مماس MT و MT' را بر دایره C رسم کرده و از T' به وسط کمان کوچک‌تر TT' (نقطه A) وصل کرده و امتداد می‌دهیم تا پاره خط MT را در نقطه B قطع کند. اگر $\widehat{M} = 20^\circ$ و $\widehat{TBT'} = 60^\circ$ باشد، مساحت قطاع AOT چند برابر

مجذور شعاع دایره است؟

 $\frac{\pi}{9}$ (۱) $\frac{\pi}{6}$ (۲) $\frac{2\pi}{9}$ (۳) $\frac{5\pi}{18}$ (۴)

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲)
الکتریستیک ساکن
(کل فصل ۱)
صفحه‌های ۱ تا ۴۴

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **فیزیک (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

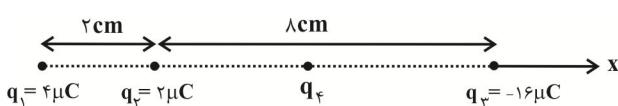
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک ۲ - نگاه به آینده

۹۱- در شکل زیر، اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_2 از طرف بارهای q_1 ، q_3 و q_4 صفر است. اگر علامت بار q_3 تعییر کند، در این صورت

$$(k = ۹ \times 10^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲})$$

(۱) صفر

(۲) -9×10^{-۶} (۳) 9×10^{-۶}

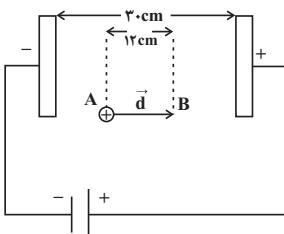
(۴) اطلاعات مسئله کافی نیست.

۹۲- روی سطح بادکنکی کروی به جرم ۱۰ گرم، بار الکتریکی $10 \mu\text{C}$ را به طور یکنواخت ایجاد می‌کنیم و آن را در یک میدان الکتریکی خارجی قرار می‌دهیم. اگر نیروی شناوری وارد بر بادکنک 2N باشد، اندازه میدان الکتریکی چند نیوتون بر کولن و در چه جهتی باشد تا بادکنک معلق بماند؟

$$(g = ۱۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

(۱) 3×10^۹ ، در جهت نیروی گرانشی(۲) 5×10^۹ ، در خلاف جهت نیروی گرانشی(۳) 5×10^۹ ، در خلاف جهت نیروی گرانشی

۹۳- مطابق شکل زیر، درون میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $E = 2 \times 10^۷ \text{ N/C}$ ذره بارداری از نقطه A با تندي اولیه v_0 در خلاف جهت میدان الکتریکی پرتاب می‌شود و پس از طی مسافت 12cm در نقطه B متوقف می‌شود. اگر جرم ذره 25 درصد کاهش و بار الکتریکی آن 25 درصد افزایش یابد و مجدد از نقطه A با تندي اولیه v_0 در خلاف جهت میدان الکتریکی پرتاب شود، پس از طی چند سانتی‌متر متوقف می‌شود؟ (از نیروی وزن و اصطکاک صرف‌نظر شود.)

(۱) ۶

(۲) $7/2$

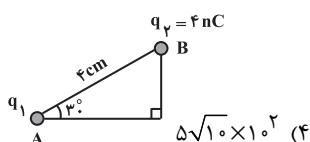
(۳) ۱۲

(۴) ذره باردار به صفحه مثبت برخورد خواهد کرد.

۹۴- ذره‌ای با بار الکتریکی $+3\mu\text{C}$ در نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V = ۸۰\text{V}$ دارای انرژی جنبشی $J = ۲\text{mJ}$ است. اگر ذره، خود به خود و تحت تأثیر میدان به نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V = ۲۰۰\text{V}$ منتقل شود، انرژی جنبشی آن چند میلی‌ژول می‌شود؟ (از اتلاف انرژی و نیروی وزن صرف‌نظر شود.)

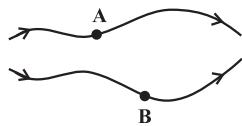
(۱) $0/44$ (۲) $0/24$ (۳) $0/56$ (۴) $0/16$

۹۵- مطابق شکل زیر، دو ذره باردار q_1 و $q_2 = 4n\text{C}$ در دو رأس A و B از مثلث قائم‌الزاویه‌ای ثابت شده‌اند. اگر بار q_2 ، با نیروی الکتریکی به بزرگی $N = 9 \times 10^{-۵}$ بار q_1 را جذب کند، بزرگی میدان الکتریکی خالص حاصل از این دو بار در رأس قائم مثلث، چند نیوتون بر کولن است؟

(۱) $5\sqrt{10} \times 10^{-۴}$ (۲) 15×10^{-۴} (۳) 3×10^{-۲} (۴) $3\sqrt{10} \times 10^{-۴}$

$$(k = ۹ \times 10^۹ \frac{\text{N} \cdot \text{m}^۲}{\text{C}^۲})$$

-۹۶- در شکل زیر، تعدادی از خط‌های میدان الکتریکی در صفحه نمایش داده شده‌اند. اگر به بار مثبت q_1 در نقطه A نیروی الکتریکی $\vec{F}_1$ از طرف میدان الکتریکی و به بار منفی q_2 ، در نقطه B نیروی الکتریکی $\vec{F}_2$ از طرف میدان الکتریکی وارد شود، کدام گزینه بردار نیروهای الکتریکی $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_2$ را به ترتیب از راست به چپ به درستی نمایش می‌دهد؟ ($|q_2| = |q_1|$ ، از نیروی الکتریکی بین دو بار صرف‌نظر شود).

-۹۷- آزمایش قفس فاراد نشان می‌دهد که میدان الکتریکی خالص ... است.

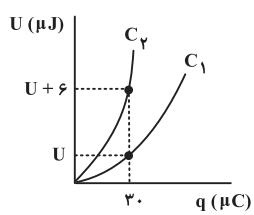
(۲) در داخل رسانا بی‌نهایت

(۱) در داخل رسانا صفر

(۴) همواره مماس بر سطح رسانا

(۳) همواره عمود بر سطح رسانا

-۹۸- نمودار انرژی ذخیره شده در یک خازن بر حسب بار روی صفحات آن، برای دو خازن مستقل C_1 و C_2 مطابق شکل زیر است. اگر $C_2 = \frac{1}{3}C_1$ باشد، ظرفیت خازن C_1 چند میکروفاراد است؟

۳۰۰ (۱)

۱۵۰ (۲)

۱۲۰ (۳)

۱۸۰ (۴)

-۹۹- یک یاخته عصبی (نورون) دارای ثابت دیالکتریک $\kappa = 4$ ، ضخامت سلولی 10^{-10} nm و مساحت سطح $2 \times 10^{-10} \text{ m}^2$ می‌باشد. تعداد کل یون‌های لازم برای آن که اختلاف پتانسیل 100 mV در دو طرف این سلول عصبی ایجاد شود، کدام است؟ (فرض کنید هر یون فقط یک بار یونیده باشد، ظرفیت خازن C_1 چند میکروفاراد است؟)

$$\epsilon = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C} \quad \epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{\text{F}}{\text{m}}$$

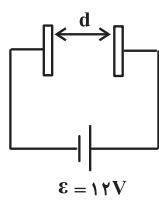
9×10^7 (۴)

9×10^5 (۳)

8×10^5 (۲)

$4/5 \times 10^7$ (۱)

-۱۰۰- مطابق شکل زیر، خازنی را به دو سر یک مولد ۱۲V متصل کرده‌ایم. اگر اختلاف پتانسیل مولد را به ۲۴V تغییر دهیم، فاصله بین صفحات خازن را چند برابر کنیم تا ظرفیت خازن بدون تغییر باقی بماند؟ (پدیده فروشکست رخ نمی‌دهد).

۲ (۲)

۱ (۱)

$\frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{1}{4}$ (۳)

فیزیک ۲: سوالات آشنا

۱۰۱- دو بار الکتریکی نقطه‌ای $q_1 = 2\mu C$ و $q_2 = -2\mu C$ به فاصله r از یکدیگر قرار دارند. اگر نصف یکی از بارها را برداریم و به دیگری اضافه کنیم و دو بار را به فاصله $\frac{r}{2}$ از هم قرار دهیم، اندازه نیرویی که دو بار به یکدیگر وارد می‌کنند، در مقایسه با حالت قبل چند برابر می‌شود؟

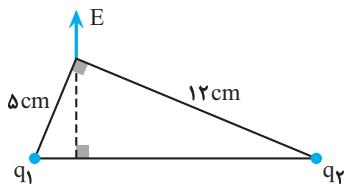
(۱) $\frac{1}{16}$

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۴) 1

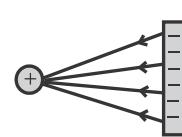
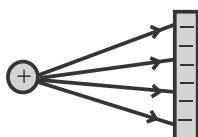
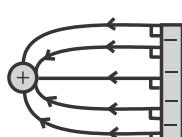
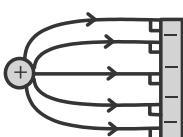
۱۰۲- دو ذره باردار مطابق شکل رویه‌رو، در دو رأس یک مثلث قرار دارند. میدان الکتریکی خالص این دو ذره در رأس دیگر مطابق شکل است. $\frac{q_1}{q_2}$ کدام است؟

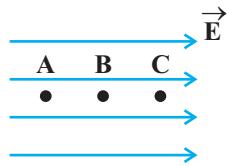
(۱) $\frac{5}{12}$
(۲) $\frac{144}{25}$
(۳) $\frac{12}{5}$

(۴) $\frac{25}{144}$
(۵) $\frac{1}{5}$

۱۰۳- بار نقطه‌ای q را در مجاورت صفحه رسانای باردار منفی قرار می‌دهیم. کدامیک از شکلهای زیر، جهت خطهای میدان الکتریکی بین دو جسم را درست نشان می‌دهد؟

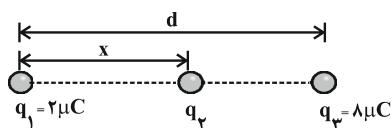
۱۰۴- در شکل داده شده، تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی بار $+q$ از A تا B در میدان الکتریکی یکنواخت برابر $2\mu J$ است. تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی بار $+q$ از نقطه C تا B کدام گزینه می‌تواند باشد؟ $(AB = BC)$

(۱) $-1/5\mu J$
(۲) $+2\mu J$
(۳) $-2\mu J$

(۴) $+1/5\mu J$

۱۰۵- سه بار نقطه‌ای مطابق شکل قرار دارند. برایند نیروهای الکتروستاتیکی وارد بر هر یک از بارها صفر است. بار q_2 چند میکروکولن است؟

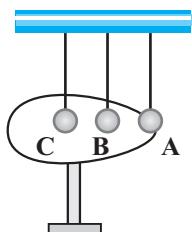
(۱) $-\frac{2}{9}$

(۲) $+\frac{2}{9}$

(۳) $-\frac{8}{9}$

(۴) $+\frac{8}{9}$

۱۰۶- مخروط فلزی بدون باری مطابق شکل رویه‌رو روی پایه عایقی قرار دارد. آونگ‌های الکتریکی بدون بار الکتریکی A ، B و C در اطراف مخروط فلزی و در تماس با آن قرار دارند. با اتصال مولد واندوگراف به مخروط بیشترین و کمترین انحراف به ترتیب از راست به چپ مربوط به کدام آونگ است؟

(۱) B و A

(۲) C و B

(۳) A و C

(۴) C و A

۱۰۷- چگالی سطحی بار الکتریکی کره‌ای فلزی به قطر یک متر، $\frac{\mu\text{C}}{\text{m}^2}$ است. بار الکتریکی موجود در سطح کره چند میکروکولن است؟

$$\gamma / 5\pi \quad (۲)$$

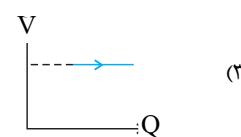
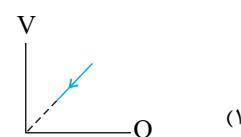
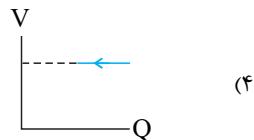
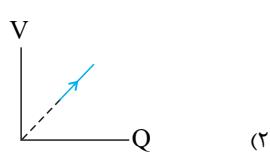
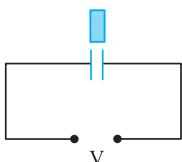
$$5\pi \quad (۱)$$

$$15 \quad (۴)$$

$$12/5 \quad (۳)$$

۱۰۸- مطابق شکل زیر، خازن تختی را به دو سر مولدی متصل کرده‌ایم و پس از پُر شدن، یک قطعه دی‌الکتریک را به آرامی بین دو صفحه آن وارد

می‌کنیم. نمودار تغییرات ولتاژ دو سر خازن بر حسب بار الکتریکی ذخیره شده در آن، کدام است؟

۱۰۹- خازنی مسطح و شارژ شده‌ای که از مولد جدا شده است در اختیار داریم. اگر فاصله بین صفحات خازن را نصف کنیم و فضای بین صفحات

آن که قبلًا هوا بوده را توسط دی‌الکتریکی با ثابت ۵ پُر کنیم، بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن نسبت به حالت اولیه چند درصد

تغییر می‌کند؟

$$(۱) ۲۰\% \text{ درصد کاهش می‌یابد.}$$

$$(۲) ۸۰\% \text{ درصد کاهش می‌یابد.}$$

$$(۳) ۵\% \text{ درصد افزایش می‌یابد.}$$

$$(۴) ۵۰\% \text{ درصد کاهش می‌یابد.}$$

۱۱۰- ظرفیت یک خازن $8\text{ }\mu\text{F}$ و اختلاف پتانسیل دو سر آن 20 V است، اگر انرژی این خازن در مدت 2 s 0% تخلیه شود، توان متوسط تخلیه

انرژی خازن چند وات است؟

$$(۱) ۰/۰۸ \text{ وات}$$

$$(۲) ۰/۰۰۸ \text{ وات}$$

$$(۳) ۰/۳۲ \text{ وات}$$

۱۰ دقیقه

شیمی (۲)
قدر هدایای زمینی را
بدانیم
(از ابتدای فصل تا ابتدای
آلن، هیدروکربن‌هایی با
یک پیوند دوگانه)
صفحه‌های ۱ تا ۳۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

شیمی ۲ - نگاه به آینده

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس شیمی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۱۱- عبارت کدام گزینه از نظر درستی یا نادرستی در رابطه با دو عنصر X و Y متفاوت با عبارت زیر است؟

هر دو عنصر رسانایی الکتریکی کمی دارند و در یک گروه از جدول تناوبی قرار گرفته‌اند.»

(۱) عنصر X با از دست دادن ۴ الکترون به آرایش گاز نجیب می‌رسد.

(۲) اختلاف شمار الکترون‌های با $n = 3$ در آرایش الکترونی اتم دو عنصر برابر ۱۴ است.

(۳) هر دو عنصر X و Y برخلاف اولین عنصر گروه خود ظاهری براق و درخشان دارند.

(۴) عنصر Y با نافلز مایع جدول دوره‌ای هم دوره است.

۱۱۲- با توجه به اینکه کاتیون A^{3+} دارای آرایش الکترونی گاز نجیب بوده، از عناصر واسطه دوره چهارم جدول تناوبی است و آرایش الکترونی آنیون B^{3-} به $2p^6$ ختم می‌شود، کدام مطلب درست است؟

(۱) عنصر A در گروه ۴ و دوره چهارم جدول قرار دارد.

(۲) در اتم B شمار زیرلایه‌های الکترونی پر شده، برابر ۳ است.

(۳) پنجمین عنصر بعد از A دارای سه نوع اکسید در طبیعت است.

(۴) واکنش پذیری عنصر A از واکنش پذیری اولین عنصر هم دوره با آن، کمتر است.

۱۱۳- در جدول تناوبی، با افزایش عدد اتمی عناصرها، روند تغییرات کدام موارد یکسان است؟

الف) شعاع اتمی در گروه‌ها - خصلت فلزی در گروه‌ها

ب) شعاع اتمی در دوره‌ها - خصلت فلزی در گروه‌ها

پ) شعاع اتمی در گروه‌ها - خصلت نافلزی در گروه‌ها

ت) شعاع اتمی در دوره‌ها - خصلت نافلزی در گروه‌ها

(۱) (الف)، (ب)

(۲) (الف)، (ت)

(۳) (ب)، (پ)

(۴) (پ)، (ت)

۱۱۴- همه عبارت‌های زیر نادرست هستند، به جز ...

(۱) بهطور کلی در هر واکنش شیمیایی که به‌طور طبیعی انجام می‌شود، واکنش پذیری فراورده‌ها از واکنش دهنده‌ها بیشتر است.

(۲) در میان عناصر موجود در دوره چهارم جدول تناوبی، سه عنصر در آخرین زیرلایه خود یک الکtron دارند.

(۳) هرچه یک فلز فعال‌تر باشد؛ استخراج آن از ترکیب‌هایی ساده‌تر است.

(۴) Fe_2O_3 ، $\text{Fe}(\text{OH})_2$ و $\text{Fe}(\text{OH})_3$ در دمای اتاق در آب نامحلول هستند.

۱۱۵- با توجه به شکل زیر که تعدادی از عناصر واسطه دوره چهارم جدول تناوبی را نشان می‌دهد، عبارت کدام گزینه نادرست است؟ (نماد عناصر فرضی است.)

A		B			C	D
---	--	---	--	--	---	---

(۱) در کاتیون پایدار عنصر A، شمار الکترون‌های با $= 1$ ، $= 2$ برابر شمار الکترون‌های با $= 0$ است.

(۲) مجموع اعداد کوانتمومی اصلی و فرعی الکترون‌های لایه ظرفیت عنصر D برابر ۵۸ است.

(۳) در اکسیدی از عنصر B که نسبت شمار کاتیون‌ها به آنیون‌ها برابر با $\frac{2}{3}$ است، کاتیون دارای ۴ الکترون با $= 2$ است.

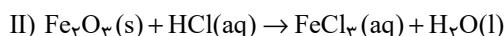
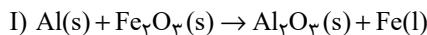
(۴) در آرایش الکترونی عنصر C یک زیرلایه نیم‌پر وجود دارد.

۱۱۶- کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف) در دما و فشار اتفاق، در گروه ۱۷ هر سه حالت فیزیکی ماده (جامد، مایع، گاز) وجود دارد.
- ب) به طور کلی در یک دوره از جدول تناوبی، واکنش پذیری فلزهای اصلی از راست به چپ افزایش می‌یابد.
- پ) عنصری با عدد اتمی ۳۲ در جدول تناوبی رسانای گرما است و قابلیت مفتول شدن دارد.
- ت) مجموع اعداد کوانتومی اصلی و فرعی برای الکترون‌های آخرین زیرلایه عنصر مایع گروه ۱۷ در دما و فشار اتفاق، برابر ۳۳ است.

(۱) (الف)، (ب) و (ت)   (۲) (الف) و (ب)   (۳) (ب) و (پ)

۱۱۷- اگر ۸۰٪ آهن (III) اکسید لازم برای واکنش کامل با $\frac{5}{4}$ گرم آلومنیم با خلوص ۶۰٪ (در واکنش ترمیت) را با هیدروکلریک اسید کافی واکنش دهیم، چند مول آب تولید می‌شود؟ (بازده درصدی واکنش دوم 25% و $g/mol = 27$)

(۱) ۰/۰۷۲   (۲) ۰/۴۸   (۳) ۰/۱۴۴   (۴) ۰/۰۳۶

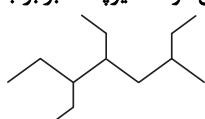
۱۱۸- چند مورد از مطالب زیر در رابطه با آلان $CH_3CH(C_2H_5)(CH_2C(C_2H_5)(CH_3))$ نادرست است؟
(C=۱۲, H=۱, O=۱۶ : g/mol^{-1})

• نام این ترکیب براساس قواعد آیوپاک ۳-۶-تری‌متیل‌اکتان است.

• برای سوختن کامل هر مول از این ترکیب به ۵۴۴ گرم گاز اکسیژن نیاز است.

• شمار گروههای CH_2 در این ترکیب، یک عدد کمتر از شمار گروههای CH_3 در ترکیب ۳-اتیل-۲-متیل‌پنتان است.

• مجموع شماره شاخه‌های فرعی در نام‌گذاری آن بر اساس قواعد آیوپاک، برابر با مجموع شماره شاخه‌های فرعی در نام ترکیب زیر است.

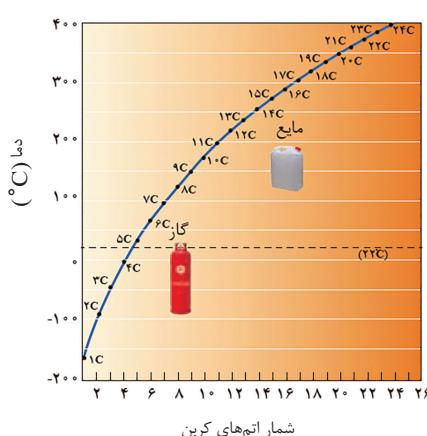
• در ۲۶ گرم از این ترکیب، $2/40.8 \times 10^{24}$ اتم هیدروژن وجود دارد.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۱۹- در کدام ردیف‌های جدول زیر، دلیل عبارت بیان شده در ستون (۱)، به درستی در ردیف جلوی آن در ستون (۲) نوشته شده است؟

ردیف	ستون (۱)	ستون (۲)
۱	استفاده از آلانها برای حفاظت از فلزها	واکنش‌پذیری کم آلانها
۲	آسیب دیدن بافت‌های پوست	تماس پوست با آلانهای گازی
۳	چسبندگی واژلین بیشتر از گریس است.	واژلین شمار اتم‌های کربن بیشتری دارد.
۴	از بوتان برای حفاظت از فلزها استفاده نمی‌شود.	بوتان در دما و فشار اتفاق، گازی شکل است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۲۰- با توجه به نمودار زیر که تغییر نقطه جوش آلانهای راستزنگیر را بر حسب شمار اتم‌های کربن آنها در فشار یک اتمسфер نشان می‌دهد، چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟ ($H=1, C=12: g/mol^{-1}$)

۳ (۲)

۱ (۴)

• آلانی با ۵۲ پیوند اشتراکی، تقریباً در دمای $30^{\circ}C$ به جوش می‌آید.

• ساده‌ترین آلانی که پیوند C-C دارد، از خودگی فلزها به خوبی جلوگیری می‌کند.

• آلانی با جرم مولی $184 g/mol^{-1}$ نسبت به آلانی با نقطه جوش $473 K$ ، تمایل کمتری برای تبدیل شدن به گاز دارد.• اگر آلانهای A و B به ترتیب دارای 26 و 30 اتم هیدروژن باشند و گلوله 100 گرمی فولادی را به داخل آن‌ها بیندازیم، در شرایط یکسان گلوله زودتر به ته ظرف محتوى آلان A می‌رسد.

۴ (۱)

۲ (۳)

پدیده آورندگان آزمون ۱۱ شهریور

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام درس	نام طراحان
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	حمدی علیزاده، علی شهرابی، عادل حسینی، مجتبی نادری، حسین پوراسماعیل، سینا محمدپور، پوریا محدث، امیر هوشنگ خمسه، محمد ابراهیم توزنده جانی، محمد صالح ارشاد
هندسه (۱) و (۲)	محمد هجری، رحمت عین علیان، رضا عباسی اصل، مهرداد ملوندی، محسن محمدکریمی، سرژ یقیازاریان تبریزی، امیرحسین ابو محظوب، شایان عباچی، محمد پوراحدی، میثم بهرامی جویا، ابراهیم نجفی، احسان خیراللهی، علیرضا احدی
فیزیک (۱) و (۲)	شهرام آموزگار، سعید اردمن، مرتضی جعفری، احسان هادوی، بابک قاضیزاده، سیدعلی میرنوری، امیر ستارزاده، محمدرضا شیروانی زاده، معصومه افضلی، مهدی براتی، هاشم زمانیان، محمد جعفر مفتاح، میثم دشتیان، محمدحسین جوان، سید جلال میری، مصطفی کیانی، مهدی آذرنسپ، محمد کاظم فشاری
شیمی (۱) و (۲)	نوید آرمات، روزبه رضوانی، محمد عظیمیان زواره، رسول عابدینی زواره، علیرضا رضایی سراب، محمدرضا زهرهوند، فرزاد نجفی کرمی، امیر حاتمیان، امیرحسین طبی سودکلایی، قادر باخاری، رضا سلیمانی، محمد فائزیان، حامد رمضانیان، ارژنگ خانلری، حسن عیسی زاده، حسن رحمتی کوکنده، حامد زمانیان، علی امینی، رئوف اسلام دوست، رامین فتحی، مسعود جعفری، جواد سوری لکی، اکبر هنرمند

گزینشکران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	حمدیرضا رحیم خانلو، مهرداد ملوندی، عادل حسینی	سمیه اسکندری
هندسه (۱) و (۲)	امیرحسین ابو محظوب	امیرحسین ابو محظوب	مهرداد ملوندی	سرژ یقیازاریان تبریزی
فیزیک (۱) و (۲)	معصومه افضلی	معصومه افضلی	حمد زرین کفش، زهره آقامحمدی، بابک اسلامی	محمد رضا اصفهانی
شیمی (۱) و (۲)	ایمان حسین نژاد	ایمان حسین نژاد	سینا رحمانی تبار، یاسر راش، مسعود خانی	الهه شهبازی

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئولین دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی مقدم	
مسئول دفترچه: محمد رضا اصفهانی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زینبنده فرهادزاده	حروفنگاری و صفحه‌آرایی
حمدی محمدی	ناظرات چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

بازدید از

آزمون

نوبت

صفحه: ۳

اختصاصی یازدهم ریاضی

پاسخ تشریحی آزمون ۱۱ شهریور ۱۴۰۱

$$R_f = [-3, -1] \cup [0, +\infty) = [a, b] \cup [c, +\infty)$$

$$\Rightarrow a = -3, b = -1, c = 0 \Rightarrow a + b + c = -4$$

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

(علی شهرابی)

«۴- گزینه»

چون f تابع ثابت است، پس مؤلفه‌های دوم همه زوج مرتب‌هایش برابرند:

$$4a - a^2 = 4 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0 \Rightarrow (a - 2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

تابع g همانی است، پس ضابطه‌اش باید بعد از ساده شدن صورت ومخرج به صورت x $g(x) = x$ درآید:

$$\frac{x^2 + bx}{x - 1} = x \xrightarrow{x \neq 1} x^2 + bx = x^2 - x$$

$$\Rightarrow bx = -x \Rightarrow b = -1$$

$$g(a - b) = g(2 - (-1)) = g(3) = 3$$

پس:

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۹)

(علی شهرابی)

«۵- گزینه»

تعداد کل جایگشت‌های حروف کلمه پنج حرفی WORLD برابر با $120! = 5!$ است. چون در نصف حالات O جلوتر از R و در نصفحالات R جلوتر از O است، پس تعداد حالاتی که O جلوتر از R است،

$$\frac{120}{2} = 60$$

نصف کل حالات است.

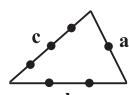
(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

(عادل هسینی)

«۶- گزینه»

$$\text{تعداد} = \binom{12}{2} \times \binom{10}{4} \times \binom{6}{6} = 66 \times 210 \times 1 = 13860$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۴ و ۱۳۳ تا ۱۳۶)

(علی شهرابی)

«۷- گزینه»

در کل سه حالت برای تشکیل یک چهارضلعی محدب وجود دارد که عبارتند از:

حالت ۱): یک رأس از ضلع a ، یک رأس از ضلع b و دو رأس از ضلع c انتخاب شود:

$$\binom{1}{1} \binom{2}{1} \binom{3}{1} = 6$$

حالت ۲): یک رأس از ضلع a ، دو رأس از ضلع b و یک رأس از ضلع c انتخاب شود:

$$\binom{1}{1} \binom{2}{2} \binom{3}{1} = 3$$

ریاضی (۱) - نگاه به گذشته

(ممیر علیزاده)

«۱- گزینه»

در تابع همانی مؤلفه اول و دوم هر زوج مرتب با هم برابرند:

$$4a + b = 4a^2 + b + 1 \Rightarrow 4a^2 - 4a + 1 = 0 \Rightarrow (2a - 1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow a = \frac{1}{2} \quad (*)$$

$$4a + b^2 = 2b + 1 \Rightarrow 2 + b^2 = 2b + 1 \Rightarrow b^2 - 2b + 1 = 0$$

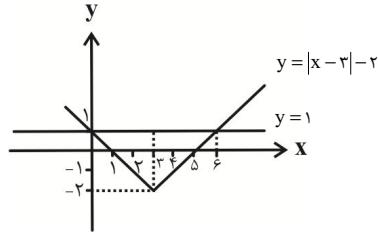
$$\Rightarrow (b - 1)^2 = 0 \Rightarrow b = 1 \xrightarrow{(*)} a + b = \frac{3}{2}$$

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه ۱۱۰)

«۲- گزینه»

ضابطهٔ دو تابع را مساوی قرار می‌دهیم تا طول نقاط تقاطع به دست آید:

$$y = |x - 3| - 2 = 1 \Rightarrow |x - 3| = 3 \Rightarrow x - 3 = \pm 3 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } 6$$

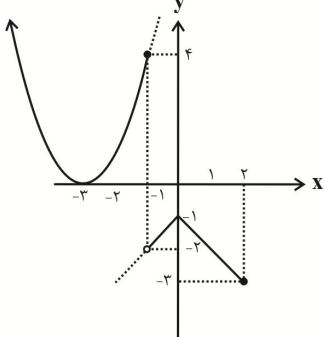
$$S_{\Delta} = \frac{1}{2}(6)(3) = 9$$

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۷)

«۳- گزینه»

(ممیر علیزاده)

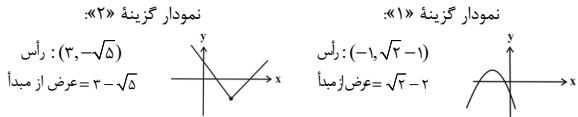
$$f(x) = \begin{cases} (x+2)^2, & x \leq -1 \\ -|x|-1, & -1 < x \leq 2 \end{cases}$$

ابتدا تابع $f(x)$ را به کمک انتقال رسم می‌کنیم. برای رسمتابع $y = (x+2)^2$ را به اندازه ۲ نمودار $y = x^2$ را به اندازه ۲ واحد به چپ منتقلمی‌کنیم و برای رسم تابع $y = -|x| - 1$ ، نمودار تابع $y = -|x|$ رایک واحد به پایین منتقل می‌کنیم تا تابع $y = -|x| - 1$ رسم شود.حال با توجه به شکل $f(x)$ ، بُرد آن به صورت زیر می‌باشد:

(حسین پور اسماعیل)

۱۱- گزینه «۴»
باید موقعیت رأس و عرض از مبدأ طوری فرار گیرد که نمودار از هر ۴ ناحیه مختصات عبور کند.

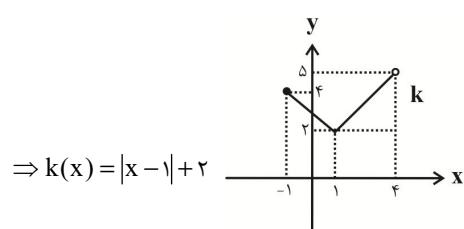
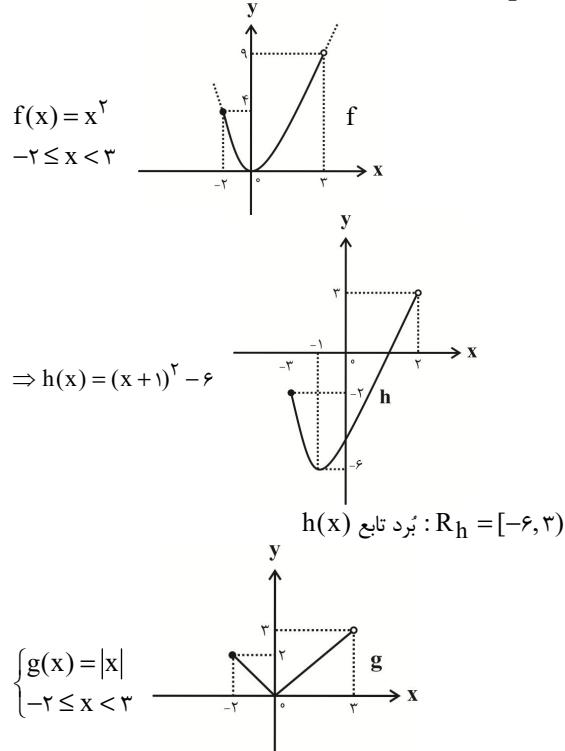
نمودار گزینه «۳»:
 $y = x^2 - 2$ (نحوه ایستاده) و $y = -x^2 + 3$ (نحوه ایستاده).

نمودار گزینه «۴»:
 $y = x^2 - 2$ (نحوه ایستاده) و $y = -x^2 + 3$ (نحوه ایستاده).

فقط نمودار گزینه «۴» از چهار ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد.
(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۷۷ تا ۱۷۹)

(همیر علیزاده)

۱۲- گزینه «۱»

 $k(x) = |x-1| + 2$: بُرد تابع ($R_k = [2, 5]$) $[-6, 3] \cap [2, 5] = [2, 3]$: اشتراک بُرد دو تابع جدید

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۷۷ تا ۱۷۹)

حالت ۳: دو رأس از ضلع b و دو رأس از ضلع c انتخاب شود:

$$\binom{2}{2} \binom{3}{2} = 3$$

بنابراین تعداد چهارضلعی‌های حاصل برابر است با:
(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۹۹ تا ۱۴۶ و ۱۳۳ تا ۱۴۰)

۱۱- گزینه «۴»

چون تعداد حروف ۵ و تعداد اعداد فرد یک رقمی ۵ عدد می‌باشد، باید ابتدا یکبار رمز با حروف شروع شود و بار دیگر با اعداد شروع شود. پس:
شروع با حروف A, B, C, D, E : شروع با اعداد $1, A, 3, B, 5, C, 7, D, 9, E$
 $1! \times 5! \times 2 = 120 \times 120 \times 2 = 28800$
(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۹۹ تا ۱۴۳)

۱۲- گزینه «۲»

ابتدا یکی از جعبه‌ها را انتخاب می‌کیم و کنار می‌گذاریم (جعبه‌ای که باید خالی بماند). که این کار به $\binom{10}{1}$ طریق امکان‌پذیر است.

سپس از بین ۹ جعبه باقی مانده، یک جعبه انتخاب کرده و درون آن دو کارت قرار می‌دهیم و این کار به $\binom{9}{2}$ طریق امکان‌پذیر است.
سپس دو کارت از بین ۱۰ کارت را انتخاب کرده تا در جعبه‌ای که در مرحله قبل انتخاب کردہ‌ایم قرار دهیم و این کار به $\binom{10}{2} = \frac{10!}{2! \times 8!} = 45$ طریق امکان‌پذیر است.

حال ۸ کارت باقی می‌ماند و ۸ جعبه خالی که به ۸ طریق می‌توان کارت‌های باقی مانده را درون آن‌ها قرار داد.
بنابراین طبق اصل ضرب خواهیم داشت:

$$10! \times 9! \times 45 \times 8! = \underbrace{10! \times 9! \times 8!}_{10!} \times 45 = 10! \times 45$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۹۹ تا ۱۴۰)

۱۳- گزینه «۴»

ابتدا ۵ نفر از ۱۰ نفر را انتخاب می‌کیم برای اتاق ۵ نفره و سپس از ۵ نفر باقی مانده ۳ نفر را انتخاب می‌کیم برای اتاق ۳ نفره و در آخر دو نفر باقی نیز وارد اتاق ۲ نفره می‌شوند.

$$\binom{10}{5} \times \binom{5}{3} \times \binom{2}{2} = \frac{10!}{5!(10-5)!} \times \frac{5!}{3!(5-3)!} \times \frac{2!}{2!(2-2)!} = 252 \times 10 \times 1 = 2520$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۹۹ تا ۱۴۶ و ۱۳۳ تا ۱۴۰)

(سینا محمدپور)

«۱۷- گزینه ۳»

۱۰ مکان در یک ردیف در نظر می‌گیریم. در جایگاه هشتم و ۲ جایگاه از ۷ مکان اول باید حرف B را قرار دهیم، در هر یک از ۵ مکان باقی‌مانده از ۷ مکان اول، باید یکی از حروف A یا C را قرار دهیم و در هر یک از مکان‌های نهم و دهم باید یکی از حروف A، B یا C را قرار دهیم. پس:

$$\begin{array}{ccccccccc} 2 & 2 & B & 2 & B & 2 & 2 & B & 3 \\ \boxed{1} & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \end{array}$$

$$\Rightarrow \binom{7}{2} \times 2^5 \times 3^2 = 6048$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۰)

(همید علیزاده)

«۱۸- گزینه ۲»

اگر صفر در جای یکان باشد. $\Rightarrow 4 \times 3 \times 1 = 12$

اگر ۲ در جای یکان باشد. $\Rightarrow 3 \times 3 \times 1 = 9$

تعداد کل حالات $\Rightarrow 12 + 9 = 21$

ثانیه ۱۰۵ $= 21 \times 5 =$ زمان برحسب ثانیه

$$\frac{105}{6} = 1/75$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۰)

(همید علیزاده)

«۱۹- گزینه ۱»

ابتدا باید از بین ۱۲ جفت دستکش، ۴ جفت دستکش انتخاب کنیم

یعنی $\binom{12}{4}$ سپس برای این که هیچ دو لنگه‌ای جفت نباشند باید هر

$$\text{لنگه از یکی از جفت‌ها انتخاب شود یعنی } \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1}$$

$$\text{تعداد کل حالات } = \binom{12}{4} \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{2}{1} = \frac{12!}{4! 8!} \times 2^4$$

$$= 12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8! \times 16 = 11 \times 10 \times 9 \times 8$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ و ۱۳۰ تا ۱۳۳)

(حسین پور اسماعیل)

«۲۰- گزینه ۲»

باید بهطور یک در میان ارقام زوج و فرد کنار هم قرار گیرند.

$$\text{فرد زوج فرد زوج فرد} \xrightarrow[4]{\quad 2 \quad} \text{اگر با رقم زوج شروع کنیم} \quad \frac{1}{1} \quad \frac{2}{2} \quad \frac{3}{3} \quad \frac{4}{4}$$

$$\text{فرد زوج فرد زوج فرد} \xrightarrow[5, 3, 1]{\quad 3 \quad} \text{اگر با رقم فرد شروع کنیم} \quad \frac{3}{3} \quad \frac{2}{2} \quad \frac{1}{1}$$

$$\Rightarrow 24 + 36 = 60$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۰)

(علی شهربانی)

«۱۳- گزینه ۳»

در تابع همانی $f(k) = k$ ، داریم: $f(2) = 2$, پس:

$$f(3-a) + f(2) = 6 \Rightarrow 3-a+2=6 \Rightarrow a=-1$$

در نتیجه: $f(1-a) = f(1-(-1)) = f(2) = 2$

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(سینا محمدپور)

«۱۴- گزینه ۳»

$$y = (3-x)^2 = (x-3)^2 \xrightarrow{x \rightarrow x-2} y = (x-5)^2$$

$$\xrightarrow[4]{\quad 4 \quad \text{ واحد به سمت بالا}} y = (x-5)^2 + 4$$

برای یافتن نقطه تقاطع، معادله‌های دو تابع را برابر هم قرار می‌دهیم:

$$(x-3)^2 = (x-5)^2 + 4 \Rightarrow x^2 - 6x + 9 = x^2 - 10x + 25$$

$$\Rightarrow 4x = 20 \Rightarrow x = 5 \Rightarrow y = 4$$

(ریاضی ۱ - تابع - صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

(عادل حسینی)

«۱۵- گزینه ۳»

ابتدا ۳ کتاب از بین ۵ کتاب متمایز سال اول و ۴ کتاب از بین ۶ کتاب متمایز سال دوم کنیم و سپس با شروع از کتاب‌های سال دوم، یکی درمیان آن‌ها را کنار هم می‌چینیم. دقت کنید که اگر با کتاب سال اول شروع کنیم، کتاب‌ها یکی درمیان نمی‌شوند.

ابتدا کتاب‌های سال دوم و سپس کتاب‌های سال اول را در جایگاه‌های خود قرار می‌دهیم. تعداد حالات قرار گرفتن ۴ کتاب سال دوم و ۳ کتاب سال اول به صورت یکی درمیان، به روش زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{4}{1} \times \frac{3}{2} \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{1} = 4! \times 3!$$

بنابراین تعداد کل حالات انتخاب این کتاب‌ها و سپس یک درمیان $\binom{5}{3} \times 4! \times 3!$ چیدن آن‌ها، برابر است با:

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۰)

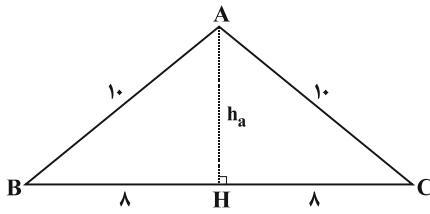
(پوریا مدحت)

«۱۶- گزینه ۴»

از تعداد کل حالات که $9!$ است، تعداد حالات‌های را که ۳ خودروی سفید‌زمان کنار هم قرار می‌گیرند کم می‌کنیم. توجه کنید که اگر ۳ خودروی سفید کنار هم باشند، $3!$ جایگشت با هم دارند و مجموعه آن‌ها با سایر خودروها 7 جایگشت دارد که تعداد حالات $7! \times 3!$ می‌شود. پس:

$$9! - 7! \times 3! = \text{تعداد حالات‌های مورد نظر}$$

(ریاضی ۱ - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

$$\Delta AHC: h_a^2 = 10^2 - 8^2 = 36 \Rightarrow h_a = 6$$

می‌دانیم مجموع فواصل هر نقطه روی قاعده یک مثلث متساوی‌الساقین از دو ساق آن برابر است با طول ارتفاع وارد بر ساق مثلث. داریم:

$$ah_a = bh_b \Rightarrow 16 \times 6 = h_b \times 10 \Rightarrow h_b = 9.6$$

(هنرسه ۱- پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

(مهرداد ملوذری)

«۲۵- گزینه»

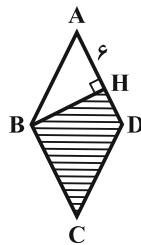
با نوشتن قضیه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه ABH داریم:

$$BH^2 = AB^2 - AH^2 = 9^2 - 6^2 = 81 - 36 = 45 \\ \Rightarrow BH = 3\sqrt{5}$$

پس مساحت ناحیه هاشور خوده برابر است با:

$$S_{BHDC} = S_{ABCD} - S_{ABH} \\ = AD \times BH - \frac{AH \times BH}{2} \\ = 9 \times 3\sqrt{5} - \frac{6 \times 3\sqrt{5}}{2} \\ = 27\sqrt{5} - 9\sqrt{5} = 18\sqrt{5}$$

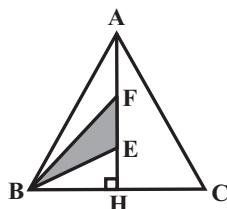
(هنرسه ۱- پند ضلعی‌ها - صفحه ۶۵)

(مسنون محمد کریمی)

«۲۶- گزینه»

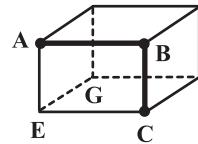
$$S_{BEF} = \frac{1}{3} S_{ABH} = \frac{1}{3} \times \frac{S_{ABC}}{2} = \frac{1}{6} S_{ABC} \\ \Rightarrow S_{ABC} = 6 \times 6\sqrt{3} = 36\sqrt{3}$$

هندسه (۱) - نگاه به گذشته

(محمد هبری)

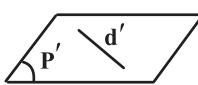
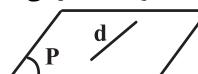
تنها یالی که هم با یال AB و هم با یال BC متنافر باشد یال EG است.

(هنرسه ۱- تمیز فضایی - صفحه‌های ۷۱ تا ۷۲)

«۲۱- گزینه»

مورد «الف» نادرست است. برای مثال در شکل زیر دو صفحه P و P' موازی هستند ولی دو خط d و d' متنافر می‌باشند.

مورد «ب» درست است. چون اگر خطی واقع بر یکی از صفحه‌ها با صفحه دیگر موازی نباشد، آن گاه حداقل یک نقطه اشتراک با آن دارد، پس دو صفحه دارای حداقل یک نقطه اشتراک هستند که با موازی بودن آن‌ها در تناقض است.

مورد «پ» درست است. اگر A نقطه‌ای خارج از صفحه P باشد، آن‌گاه می‌توان صفحه‌ای شامل نقطه A و موازی با P رسم کرد. تمامی خطوط این صفحه از جمله خطوطی که از A می‌گذرند، با صفحه P موازی‌اند.

(هنرسه ۱- تمیز فضایی - صفحه‌های ۷۱ تا ۷۲)

«۲۳- گزینه»

مجموع فواصل هر نقطه دلخواه درون مثلث متساوی‌الاضلاع (به ضلع a) از سه ضلع آن، با طول ارتفاع مثلث یعنی $\frac{\sqrt{3}}{2}a$ برابر است.

پس طبق فرض داریم:

$$\frac{\sqrt{3}}{2}a = 6 \Rightarrow a = 4\sqrt{3}$$

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \times (4\sqrt{3})^2 = 12\sqrt{3}$$

(هنرسه ۱- پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

(رفیع عباسی اصل)

«۲۴- گزینه»

ارتفاع نظیر قاعده را رسم می‌کنیم، داریم:

$$AG = 2GD = 4$$

$$BG = 2GE = 2x$$

$$\Delta AGE : GE^2 = AE^2 - AG^2 \Rightarrow x^2 = 25 - 16$$

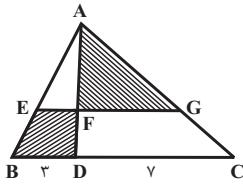
$$\Rightarrow x = 3 \Rightarrow BE = 3 \times 3 = 9$$

(هنرسه ۱ - پند ضلعی‌ها - صفحه ۶۷)

(سریر بقیازاریان تبریزی)

۳۰ - گزینه «۲»

طبق قضیه اساسی تشابه می‌توان نوشت:

$$\Delta EF \parallel BD \Rightarrow AEF \sim ABD$$

$$\Delta FG \parallel DC \Rightarrow AFG \sim ADC$$

$$\frac{DF}{AD} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{AF}{AD} = \frac{3}{4}$$

$$\Delta AFG \sim \Delta ADC \Rightarrow \frac{S_{AFG}}{S_{ADC}} = \left(\frac{AF}{AD} \right)^2 = \frac{9}{16}$$

$$\Delta AEF \sim \Delta ABD \Rightarrow \frac{S_{AEF}}{S_{ABD}} = \left(\frac{AF}{AD} \right)^2 = \frac{9}{16}$$

$$\frac{S_{AEF}}{S_{ABD}} = \frac{9}{16} \quad \text{تفضیل نسبت در صورت} \rightarrow \frac{S_{BEFD}}{S_{ABD}} = \frac{7}{16}$$

$$\Rightarrow S_{BEFD} = \frac{7}{16} S_{ABD}$$

دو مثلث ABD و ADC دارای ارتفاع مشترک هستند، بنابراین

نسبت مساحت آن‌ها برابر است با نسبت قاعده‌های آن دو مثلث،

بنابراین داریم:

$$\frac{S_{ABD}}{S_{ADC}} = \frac{BD}{DC} = \frac{3}{7}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{BEFD}}{S_{AFG}} = \frac{\frac{7}{16} S_{ABD}}{\frac{9}{16} S_{ADC}} = \frac{7}{9} \times \frac{3}{7} = \frac{1}{3}$$

(هنرسه ۱ - پند ضلعی‌ها - مشابه تمرين ۷ صفحه ۶۷)

اگر a طول ضلع مثلث متساوی‌الاضلاع ABC باشد، آنگاه:

$$\frac{\sqrt{3}}{4} a^2 = 36\sqrt{3} \Rightarrow a = 12$$

$$AH = \frac{\sqrt{3}}{2} a = \frac{\sqrt{3}}{2} \times 12 = 6\sqrt{3}$$

(هنرسه ۱ - پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۷ - گزینه «۲»

دو مثلث ABD و ABC دارای قاعده مشترک AB هستند و همچنین ارتفاع‌های نظیر این قاعده در دو مثلث، طول یکسانی دارند (فاصله دو خط موازی)، پس $S_{ABC} = S_{ABD}$ است. با کم کردن مساحت مثلث AOB از مساحت این دو مثلث، داریم:

$$S_{AOD} = S_{BOC} = x$$

$$\begin{cases} \frac{S_{AOD}}{S_{DOC}} = \frac{AO}{OC} \\ \frac{S_{AOB}}{S_{BOC}} = \frac{AO}{OC} \end{cases} \Rightarrow \frac{S_{AOD}}{S_{DOC}} = \frac{S_{AOB}}{S_{BOC}}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{9} = \frac{4}{x} \Rightarrow x^2 = 36 \Rightarrow x = 6$$

$$\Rightarrow S_{ABCD} = 4 + 6 + 9 + 6 = 25$$

(هنرسه ۱ - پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۸ - گزینه «۱»

(رضا عباس اصل)

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow \frac{17}{2} = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow 17 = b + 2i - 2$$

$$\Rightarrow 2i = 19 - b$$

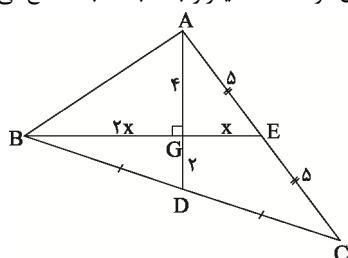
بیشترین مقدار i به ازای کمترین مقدار b حاصل می‌شود. می‌دانیم در یک چندضلعی شبکه‌ای $3 \leq i \leq 6$ است. پس:

$$2i = 19 - 3 \Rightarrow 2i = 16 \Rightarrow i = 8$$

(هنرسه ۱ - پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۲۹ - گزینه «۳»

با توجه به فرض سؤال، AD و BE میانه‌های مثلث ABC هستند. می‌دانیم میانه‌های هر مثلث همدیگر را به نسبت ۱ به ۲ قطع می‌کنند، داریم:

$\theta > 0$ باشد، آب تعییر دما داده، اما یخ ابتدا تعییر حالت و سپس تعییر دما داده است. بنابراین:

$$\begin{aligned} Q_{\text{آب}} + Q_{\text{یخ}} &= (mc\Delta\theta) + [m'L_F + m'c\Delta\theta] \\ \Rightarrow [(2m) \times 4200 \times (\theta - 46)] + [m \times 336000] &= \\ + [m \times 4200 \times (\theta - 0)] &= \\ \xrightarrow{\div 4200} 2m(\theta - 46) + 80m + m\theta &= 0 \\ \xrightarrow{\div m} 2\theta - 92 + 80 + \theta &= 0 \Rightarrow 3\theta = 12 \Rightarrow \theta = 4^\circ\text{C} \\ \text{پس دمای آب به اندازه } 46 - 4 = 42^\circ\text{C} \text{ تعییر کرده است.} \\ (\text{فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶}) & \end{aligned}$$

(ممدر مسین بوان)

۳۵- گزینه «۲»

عرق روی پوست، انرژی مورد نیاز برای تبخیر خود را از بدن می‌گیرد و به این ترتیب دمای بدن کنترل می‌شود.

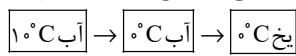
گرمای گرفته شده از بدن = گرمای مورد نیاز برای تبخیر

$$\begin{aligned} m_{\text{آب}} L_V &= m_{\text{بدن}} c_{\text{بدن}} \Delta T \Rightarrow m_{\text{آب}} = \frac{m_{\text{بدن}} c_{\text{بدن}} \Delta T}{L_V} \\ \Rightarrow m_{\text{آب}} &= \frac{75 \times 3500 \times 0 / 484}{2 / 42 \times 10^6} = 0 / 0.525 \text{ kg} = 52 / 5 \text{ g} \\ (\text{فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶}) & \end{aligned}$$

(سیده‌لال میری)

۳۶- گزینه «۳»

برای آنکه نیمی از آب یخ بزند، در ابتدا باید همه آب، به 0°C تبدیل شود و سپس نیمی از آن یخ بزند، لذا داریم:

$$Q = mc\Delta\theta + |m'L_F|$$

$$\begin{aligned} m_{\text{آب}} &= 1 \text{ kg}, c_{\text{آب}} = 4 / 2 \frac{\text{kJ}}{\text{kg.K}}, \Delta\theta = -10 = -10^\circ\text{C} \\ \xrightarrow{\quad m' = 1 \text{ kg}, L_F = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}} \\ Q &= 2 \times 4 / 2 \times 10 + 1 \times 336 = 420 \text{ kJ} \\ (\text{فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶}) & \end{aligned}$$

(همه‌طغی کیانی)

۳۷- گزینه «۳»

قطعه یخ که با تندی در حال حرکت است، دارای انرژی جنبشی $\frac{1}{2}mv^2$ (K) است. در برخورد با مانع، ۸۰ درصد انرژی جنبشی

به گرمای تبدیل شده و صرف ذوب یخ می‌شود. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} Q &= \frac{80}{100} K \xrightarrow{Q = m'L_F} m'L_F = \frac{8}{10} \times \frac{1}{2} mv^2 \\ m &= 336 \text{ g} = 0.336 \text{ kg} \\ v &= 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}, L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}} \\ m' \times 336000 &= \frac{4}{10} \times 0 / 336 \times 40000 \Rightarrow m' \times 336 = 16 \times \frac{336}{1000} \\ \Rightarrow m' &= \frac{16}{1000} \text{ kg} \xrightarrow{\times 1000} m' = 16 \text{ g} \\ (\text{فیزیک ۱ - صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷}) & \end{aligned}$$

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

(هاشم زمانیان)

۳۱- گزینه «۱»

با استفاده از رابطه تعییر چگالی بر اثر تعییر دما، داریم:

$$\Delta\rho = -\rho_1 \beta \Delta T \xrightarrow{\beta = 1 / 6 \times 10^{-3} \frac{1}{^\circ\text{C}}, \Delta T = 50 - 20 = 30^\circ\text{C}} \rho_1 = 0 / 9 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 900 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\Delta\rho = -900 \times 1 / 6 \times 10^{-3} \times 30 = -43 / 2 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۳۲- گزینه «۲»

با توجه به اینکه اختلاف طول دو میله پس از افزایش دما برابر است با اختلاف طول میله‌ها قبل از افزایش دما، لذا طول هر دو میله به یک اندازه افزایش یافته است، بنابراین می‌توان نوشت:

$$\Delta L_{\text{Fe}} = \Delta L_{\text{Cu}} \Rightarrow L_{\text{Fe}} \alpha_{\text{Fe}} \Delta T_{\text{Fe}} = L_{\text{Cu}} \alpha_{\text{Cu}} \Delta T_{\text{Cu}}$$

$$\Delta T_{\text{Fe}} = \Delta T_{\text{Cu}} \xrightarrow{\alpha_{\text{Fe}} = 1 / 2 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ\text{C}}, \alpha_{\text{Cu}} = 1 / 18 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ\text{C}}}$$

$$L_{\text{Fe}} \times 1 / 2 \times 10^{-5} = L_{\text{Cu}} \times 1 / 18 \times 10^{-5} \Rightarrow L_{\text{Fe}} = 1 / 5 L_{\text{Cu}} \quad (1)$$

حال با توجه به اختلاف طول دو میله، طول هر یک از میله‌ها را می‌توانیم بیابیم:

$$L_{\text{Fe}} - L_{\text{Cu}} = 4 \text{ cm} \xrightarrow{(1)} 1 / 5 L_{\text{Cu}} - L_{\text{Cu}} = 4 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow 0 / 5 L_{\text{Cu}} = 4 \text{ cm} \Rightarrow L_{\text{Cu}} = 8 \text{ cm}, L_{\text{Fe}} = 12 \text{ cm}$$

حال افزایش طول یکی از آنها را می‌بایس:

$$\Delta L_{\text{Cu}} = 8 \times 1 / 18 \times 10^{-5} \times 10 = 1 / 44 \times 10^{-2} \text{ cm}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۸۱ تا ۸۸)

۳۳- گزینه «۳»

«مینم (شیان)» می‌دانیم رفتار آب در باره دمای 0°C تا 4°C غیرعادی بوده و با افزایش دما، حجم آن کاهش خواهد یافت. دمای اولیه آب در این باره دمایی آب قرار دارد و با روشن کردن گرمکن و افزایش دمای آب، حجم آن در ابتدا کاهش می‌باید.

اما باید محاسبه کیم در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه دمای آب به 4°C رسیده و رفتار غیرعادی آب تمام می‌شود و بر اساس این لحظه، در مورد چگونگی تعییر حجم آب (یا تعییر سطح آب در گرمکن) اظهار نظر کنیم:

$$P = \frac{Q}{t} = \frac{mc\Delta\theta}{t} \xrightarrow{Q = 0 / 4 \times 4200 \times (4 - 1 / 5)} t = 5s$$

چون باره زمانی $t \leq 4s \leq 2s$ تمامًا قبل از لحظه $t = 5s$ قرار دارد،

پس دمای آب در تمام طول این مدت در باره دمایی 0°C تا 4°C قرار داشته و با افزایش دما، حجم آب کاهش می‌باید.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۵ و ۹۷ تا ۹۹)

۳۴- گزینه «۴»

«مینم (شیان)» دمای یخ، صفر درجه سلسیوس و دمای آب، 46 درجه سلسیوس است؛ پس در این فرایند آب گرمای از دست داده و یخ گرمای گرفته است. با توجه به گرینه‌ها، اگر فرض کنیم که دمای نهایی مجموعه، دمای

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

«کتاب آبی»

۴۱ - گزینه «۲»

با استفاده از رابطه میان دما در مقیاس‌های سلسیوس و فارنهایت و رابطه میان دما در مقیاس‌های سلسیوس و کلوین، گزینه‌ها را بررسی می‌نماییم.

گزینه (۱) صحیح است:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \quad \theta = 50^\circ C \rightarrow F = \frac{9}{5} \times 50 + 32 = 122^\circ F$$

گزینه (۲) نادرست است: $F = \frac{9}{5}\theta + 32 \quad F = 167^\circ F \rightarrow 167 = \frac{9}{5}\theta + 32$

$$\Rightarrow \theta = \frac{5}{9}(167 - 32) = 75^\circ C$$

$$T = \theta + 273 \quad \theta = 75^\circ C \rightarrow T = 75 + 273 = 348 K$$

گزینه (۳) صحیح است: $F = \frac{9}{5}\theta + 32 \quad F = 257^\circ F \rightarrow 257 = \frac{9}{5}\theta + 32$

$$\Rightarrow \theta = \frac{5}{9}(257 - 32) = 125^\circ C$$

$$T = \theta + 273 \quad \theta = 125^\circ C \rightarrow T = 125 + 273 = 398 K$$

گزینه (۴) صحیح است:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \quad \theta = 100^\circ C \rightarrow F = \frac{9}{5} \times 100 + 32 = 212^\circ F$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۵ تا ۸)

«کتاب آبی»

۴۲ - گزینه «۳»

دماستنگ ترموموکوپی تا پیش از سال ۱۹۹۰ میلادی جزو دماستنگ‌های معیار شمرده می‌شد، اما به دلیل دقت کمتر آن نسبت به دماستنگ گازی، دماستنگ مقاومت پلاستیکی و تفسننگ (پیزومتر)، از مجموعه دماستنگ‌های معیار کلار گذاشته شد.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

«کتاب آبی»

۴۳ - گزینه «۳»

وقتی دما افزایش می‌یابد، جیوه و ظرف هر دو منبسط می‌شوند. به طوری که افزایش حجم جیوه 12 cm^3 بیشتر از افزایش حجم ظرف می‌باشد.

$$\Delta V_1 = V_1 \beta \Delta \theta \quad V_1 = 1000 \text{ cm}^3, \beta = 1/18 \times 10^{-4} \text{ K}^{-1} \rightarrow \Delta \theta = 8^\circ C$$

$$\Delta V_1 = 1000 \times 1/18 \times 10^{-4} \times 8 = 14/4 \text{ cm}^3$$

بنابراین تغییر حجم ظرف برابر است با:

$$\Delta V = 14/4 - 12 = 2/4 \text{ cm}^3$$

$$\Delta V = V_1 (3\alpha) \Delta \theta \quad V_1 = 1000 \text{ cm}^3 \rightarrow \Delta \theta = 8^\circ C$$

$$2/4 = 1000 \times 3\alpha \times 8 \rightarrow \alpha = 10^{-5} \frac{1}{^\circ C}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

«کتاب آبی»

۴۴ - گزینه «۳»

روش اول: برای محاسبه دمای تعادل (θ_c)، بر اساس قانون پایسنسی ارزی، باید جمع جبری گرماهای مبادله شده بین اجسام صفر باشد.

پس: $Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow Q_1 = -Q_2$

$$\Rightarrow m_1 c_1 (\theta_c - \theta_1) + m_2 c_2 (\theta_c - \theta_2) = 0$$

(مسئله کیانی)

۴۸ - گزینه «۳»

(الف) نادرست - در هر فرایند انتقال گرما، ممکن است هر سه ساز و کار انتقال گرما یعنی رسانش، همرفت و تابش گرمایی دخالت داشته باشند.

(ب) درست - در فلزات، افرون بر ارتعاش‌های اتمی، الکترون‌های آزاد نیز در انتقال گرما نقش دارند، اما سهم الکترون‌های آزاد در رسانش گرمایی بیشتر از اتم‌هاست.

(پ) درست - انتقال گرمایی در مایعات و گازها که معمولاً رساناهای گرمایی خوبی نیستند، عمدتاً به روش همرفت، یعنی همراه با جابه‌جایی بخش‌هایی از خود ماده انجام می‌گیرد. این پدیده بر اثر کاهش چگالی شاره با افزایش دما صورت می‌گیرد.

(ت) درست - تابش گرمایی از سطح هر جسم علاوه بر دما، به مساحت، میزان صیقلی بودن و رنگ سطح آن بستگی دارد. سطوح صاف و درخشان با رنگ‌های روشن تابش گرمایی کمتری دارند، در حالی که تابش گرمایی سطوح تیره، ناصاف و مات بیشتر است.

بنابراین «۳» عبارت درست و وجود دارد.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۵ تا ۸)

۴۹ - گزینه «۱»

همان گونه که می‌دانید، فشارسنج، مقدار فشار پیمانه‌ای هوای درون لاستیک را نشان می‌دهد. از طرفی، در رابطه قانون گازها، مقدار فشار کل (فشار مطلق) جایگزین می‌شود، بنابراین:

$P_1 = 1/1 + 1/1 = 2/2 \text{ atm}$ با توجه به این که حجم لاستیک ثابت فرض شده است، بنابراین با استفاده از

$$\text{رابطه } \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2}, \text{ فشار مطلق لاستیک را در حالت دوم به دست می‌آوریم:}$$

$$P_2 = 2/2 \text{ atm}$$

$$T_1 = 57 + 273 = 330 K, T_2 = 87 + 273 = 360 K$$

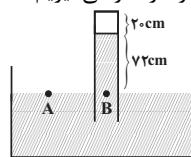
$$\frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} \Rightarrow \frac{2/2}{330} = \frac{P_2}{360} \Rightarrow P_2 = 2/4 \text{ atm}$$

چون این مقدار، فشار مطلق هوای درون لاستیک بوده و ما مقدار فشار پیمانه‌ای را می‌خواهیم (مقداری که فشارسنج نمایش می‌دهد)، بنابراین:

$P_2 = 2/4 \text{ atm} - 1/1 \text{ atm} = 1/3 \text{ atm}$ (بنابراین: «۱» صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(ممدرک‌گ THEM فشاری)

دو نقطه هم فشار A و B را در نظر می‌گیریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{هوا}} + P_{\text{مایع}} = P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} = 76 - 72 = 4 \text{ cmHg}$$

۴ سانتی‌متر جیوه را به پاسکال تبدیل می‌کنیم.

$$P_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{جیوه}} gh = 13600 \times 10 \times 0.04 = 5440 \text{ Pa}$$

حالا با توجه به رابطه $PV = nRT$ ، می‌توان نوشت:

$$V = \frac{nRT}{P} \Rightarrow A \times 20 \times 10^{-2} = \frac{0.002 \times 8 \times 400}{5440}$$

$$\Rightarrow A = 0.0059 \text{ m}^2 = 59 \text{ cm}^2$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

درجه سلسیوس تبدیل گردد. چون ظرف عایق است، این گرما موجب تبخیر سطحی باقیمانده آب ($m - 68.0$ گرم) خواهد شد، یعنی:

$$mL_F = (68.0 - m)L_V \rightarrow \frac{L_F = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}}{L_V = 2520 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}} \rightarrow$$

$$336m = 2520(68.0 - m) \Rightarrow m = 60.0 \text{ g}$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

«کتاب آبی»

برای این که بینیم فشار گاز چند درصد افزایش یافته است، ابتدا P_2 را بر حسب P_1 به دست می آوریم و سپس ΔP را بر حسب P_1 حساب می کنیم. دقت کنید، چون T_1 و T_2 معلوم و حجم گاز ثابت است، از رابطه زیر، P_2 را بر حسب P_1 به دست می آوریم.

$$V = \text{ثابت} \Rightarrow \frac{P_2}{T_2} = \frac{P_1}{T_1} \rightarrow \frac{T_1 = 27 + 273 = 300 \text{ K}}{T_2 = 87 + 273 = 360 \text{ K}}$$

$$\frac{P_2}{360} = \frac{P_1}{300} \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{360}{300} \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{6}{5} \Rightarrow P_2 = \frac{6}{5} P_1$$

$$\Delta P = P_2 - P_1 = \frac{6}{5} P_1 - P_1 \Rightarrow \Delta P = \frac{1}{5} P_1 \Rightarrow \frac{\Delta P}{P_1} = \frac{1}{5}$$

$$\times 100 \rightarrow \frac{\Delta P}{P_1} \times 100 = 20\%$$

یعنی فشار گاز ۲۰ درصد افزایش یافته است.
(فیزیک ۱ - صفحه های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

«کتاب آبی»

ابتدا با استفاده از رابطه $N = n \times N_A$ تعداد مول های گاز را بدست می آوریم و سپس با استفاده از رابطه $PV = nRT$ فشار گاز را حساب می کنیم. دقت کنید، باید حجم بر حسب m^3 و دما بر حسب کلوین باشد.

$$n = \frac{N}{N_A} \rightarrow \frac{N = 2 / 4 \times 10^{24}}{N_A = 6 \times 10^{23}} \rightarrow n = \frac{2 / 4 \times 10^{24}}{6 \times 10^{23}} = 4 \text{ mol}$$

$$P = \frac{nRT}{V} \rightarrow \frac{n = 4 \text{ mol}, T = 127 + 273 = 400 \text{ K}}{R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}, V = 20 \text{ L} = 20 \times 10^{-3} \text{ m}^3}$$

$$P = \frac{4 \times 8 \times 400}{20 \times 10^{-3}} = 6 / 4 \times 10^5 \text{ Pa} \rightarrow 10^5 \text{ Pa} = 1 \text{ atm}$$

$$P = 6 / 4 \text{ atm}$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

«کتاب آبی»

در این مسئله، بخ ${}^{\circ}\text{C}$ - با دریافت گرما به بخ صفر درجه سلسیوس تبدیل می شود و در مقابل، آب صفر درجه سلسیوس با از دست دادن گرما به بخ صفر درجه سلسیوس تبدیل می شود. با بهره گیری از قانون $Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow -m'L_F + mc(0 - \theta) = 0$

$$L_F = 3 / 36 \times 10^5 \frac{\text{J}}{\text{kg}} \rightarrow m' = 20.0 \text{ g}, m = ? \text{ g}$$

$$c = 2100 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta = -20^{\circ}\text{C}$$

$$-20.0 \times (3 / 36 \times 10^5) + m \times 2100 \times (0 - (-20)) = 0 \Rightarrow m = 160.0 \text{ g}$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

$$m_1 = 50.0 \text{ g}, c_1 = 380 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_1 = 67^{\circ}\text{C} \rightarrow$$

$$m_2 = 38.0 \text{ g}, c_2 = 420 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_2 = 20^{\circ}\text{C}$$

$$50.0 \times 38.0 \times (67 - 67) + 38.0 \times 420 \times (67 - 20) = 0 \Rightarrow \theta_e = 25^{\circ}\text{C}$$

همان گونه که ملاحظه می کنید، دمای تعادل (25°C) از دمای آب (20°C) بزرگتر و از دمای مس (67°C) کوچکتر است.

روشن دوم: در صورتی که دو جسم در تماس کامل با یکدیگر قرار گرفته و بدون تغییر حالت به دمای تعادل برسند، دمای تعادل آنها (θ_e) برابر است با:

$$\theta_e = \frac{m_1 c_1 \theta_1 + m_2 c_2 \theta_2}{m_1 c_1 + m_2 c_2}$$

$$m_1 = 50.0 \text{ g}, c_1 = 380 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_1 = 67^{\circ}\text{C} \rightarrow$$

$$m_2 = 38.0 \text{ g}, c_2 = 420 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_2 = 20^{\circ}\text{C}$$

$$\theta_e = \frac{50.0 \times 38.0 \times 67 + 38.0 \times 420 \times 20}{50.0 \times 38.0 + 38.0 \times 420} = 25^{\circ}\text{C}$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۹۶ تا ۹۸)

«کتاب آبی»

مطلوب نمودار، جسم جلد ابتداء مدت 300 s گرمایی گردید و دمای آن به

اندازه 60°C بالای رود تا به نقطه ذوب خود برسد بنابراین در این حالت می توان نوشت:

$$P = 100 \text{ W}, t_1 = 300 \text{ s}, m = 0 / 5 \text{ kg} \rightarrow$$

$$\Delta \theta = \theta_2 - \theta_1 = 80 - 20 = 60^{\circ}\text{C}$$

$$100 \times 300 = 0 / 5 \times c \times 60 \rightarrow c = 1000 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$$

بعد از رسیدن دمای جسم به نقطه ذوبش، تمام گرمایی دریافتی توسط آن در مدت زمان $750 \text{ s} = 750 - 300 = 450 \text{ s}$ فقط صرف تغییر حالت جسم از جامد به مایع (ذوب) می گردد. لذا داریم:

$$Pt_2 = mL_F \rightarrow P = 100 \text{ W}, t_2 = 750 \text{ s}, m = 0 / 5 \text{ kg}$$

$$100 \times 750 = 0 / 5 \times L_F \rightarrow L_F = 150 \times 10^3 \frac{\text{J}}{\text{kg}}$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۹۶ تا ۹۸)

«کتاب آبی»

نقطه جوش هر مایع به جنس و فشار وارد بر آن بستگی دارد. افزایش فشار وارد بر مایع، سبب بالا رفتن نقطه جوش آن می شود.

بررسی گزینه های نادرست:
گزینه (۱): فرایند تبخیر گرمایی است.

گزینه (۲): فرایند چگالش (هم چگالش) بخار به مایع و هم چگالش بخار به جامد گرمایی است.

گزینه (۳): افزایش فشار وارد بر یک جسم، در اکثر مواد سبب بالا رفتن نقطه ذوب آن می شود. تنها در برخی اجسام مانند بخ، افزایش فشار وارد بر جسم به کاهش نقطه ذوب منجر می گردد.

(فیزیک ۱ - صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

«کتاب آبی»

در این سوال، 68.0 گرم آب صفر درجه سلسیوس داریم. فرض می کنیم m گرم از این آب باز دست دادن گرمایی به اندازه $Q = mL_F$ به بخ صفر

(محمد عظیمیان زواره)

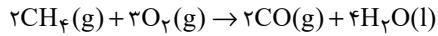
«۵۴- گزینه ۳»

فقط عبارت «آ» نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

- (آ) در شرایط یکسان، چگالی و نقطه جوش اوزون از اکسیژن بیشتر است.
 (ب) جرم مولی N_2 و CO با هم برابر است، بنابراین حجم یکسانی از آن‌ها در شرایط استاندارد، شمار مول یکسان و درنتیجه جرم یکسانی دارند.

(پ) معادله سوختن ناقص متان به صورت زیر است:

حدود ۲۰ درصد هوا اکسیژن است، بنابراین:

$$\frac{1\text{ mol } CH_4}{16\text{ g } CH_4} \times \frac{2\text{ mol } O_2}{2\text{ mol } CH_4} = \frac{3}{2g} \text{ هوای}$$

$$\times \frac{22/4L O_2}{1\text{ mol } O_2} \times \frac{100\text{ L}}{20\text{ L } O_2} = \frac{33}{6L} \text{ هوای}$$

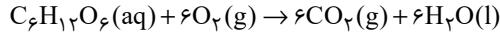
ت آثار زیانی بر این اسیدی بروی پوست، دستگاه تنفسی و چشم‌ها به سرعت قابل تشخیص است.

(شیمی ا-ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

(رسول عابدینی زواره)

«۵۵- گزینه ۳»

معادله موازن شده واکنش:

$$\frac{1\text{ mol } CO_2}{18.0\text{ g } C_6H_{12}O_6} = \frac{6\text{ mol } CO_2}{9\text{ g } C_6H_{12}O_6}$$

$$\times \frac{6\text{ mol } CO_2}{1\text{ mol } C_6H_{12}O_6} = \frac{0}{3\text{ mol } CO_2}$$

$$\frac{7/2L CO_2}{0/3\text{ mol } CO_2} = 24L \text{ حجم مولی گازها}$$

$$\frac{1\text{ mol } C_6H_{12}O_6}{18.0\text{ g } C_6H_{12}O_6} = \frac{1\text{ mol } C_6H_{12}O_6}{9\text{ g } C_6H_{12}O_6}$$

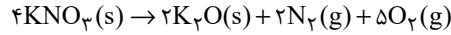
$$\times \frac{6\text{ mol } H_2O}{1\text{ mol } C_6H_{12}O_6} \times \frac{18\text{ g } H_2O}{1\text{ mol } H_2O} = 5/4\text{ g } H_2O$$

(شیمی ا-ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(علیرضا رضایی سراب)

«۵۶- گزینه ۱»

با توجه به معادله واکنش موازن‌شده زیر داریم:

فرض می‌کنیم ۴ مول KNO_3 مصرف شود در این صورت ۲ مول K_2O تولید می‌شود که اختلاف جرم آنها برابر است با:

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

«۵۱- گزینه ۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: کربن دی‌اکسید یک اکسید اسیدی است، پس افزایش آن در هوایکره، خاصیت اسیدی باران را افزایش می‌دهد.

گزینه ۲: مولکول‌های اوزون موجود در لایه استراتوسفر، موجودات زنده روی زمین را از پرتوهای زیانبار فرابنفش محفوظ نگه می‌دارند.

گزینه ۳: در دمای ثابت اگر فشار یک گاز افزایش یابد، حجم آن کاهش یافته و درنتیجه فاصله بین مولکول‌های آن کاهش می‌یابد.

گزینه ۴: با توجه به فرمول آئیون‌های کلرید و نیترید (N^{3-} , Cl^-) و با توجه به فرمول‌های M_3N_2 و MCl_3 نتیجه می‌گیریم که عنصر M می‌تواند دو کاتیون M^{3+} و M^{2+} تشکیل دهد؛ از این رو دارای اکسیدهای MO و M_2O_2 می‌باشد.

(شیمی ا-ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۵۴، ۵۵، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۳، ۶۴، ۶۷ و ۷۷)

«۵۲- گزینه ۴»

فقط عبارت «ت» نادرست است.

بررسی عبارت «ت»:

پرتوی حاصل از واکنش یک اتم و یک مولکول اکسیژن، پرتوی فروسخ است که جزو امواج الکترومغناطیس بوده و طول موج آن بلندتر از نور مرئی است.

(شیمی ا-ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

«۵۳- گزینه ۴»

اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از استراتوسفر می‌گویند که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مقایسه ردپای کربن دی‌اکسید در تولید برق: باد > گرمای زمین > انرژی خورشید > گاز طبیعی > نفت خام > غالسنگ

گزینه ۲: با توجه به نمودار صفحه ۶۸ کتاب درسی، حداقل میزان تغییر دما درون یک گلخانه در یک روز مزمتانی در حدود 10°C است.

گزینه ۳: پلاستیک‌های سبز پلیمرهای زیست‌تخریب‌پذیرند که بر پایه مواد گیاهی مانند نشاسته ساخته می‌شوند.

(شیمی ا-ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۶۶، ۶۷، ۶۸ و ۷۳)

$$A: \text{ظرف } 8\text{ g O}_2 \times \frac{1\text{ mol O}_2}{32\text{ g O}_2} = 0.25\text{ mol O}_2$$

$$B: \text{ظرف } 16\text{ g CH}_4 \times \frac{1\text{ mol CH}_4}{16\text{ g CH}_4} = 1\text{ mol CH}_4$$

$$C: \text{ظرف } 22\text{ g CO}_2 \times \frac{1\text{ mol CO}_2}{44\text{ g CO}_2} = 0.5\text{ mol CO}_2$$

$$D: \text{ظرف } 3\text{ g He} \times \frac{1\text{ mol He}}{4\text{ g He}} = 0.75\text{ mol He}$$

بررسی گزینه‌ها:

مقایسه فشار درون ظرف

گزینه «۱»

گزینه «۲»

$$24\text{ g O}_2 \times \frac{1\text{ mol O}_2}{32\text{ g O}_2} = 0.75\text{ mol O}_2$$

$$\text{با فشار } B \text{ برابر است.} \quad \underbrace{0.25\text{ mol O}_2}_{\substack{\text{موجود در ظرف} \\ \text{اضافه شده}}} + \underbrace{0.75\text{ mol O}_2}_{\substack{\text{برابر با مول} \\ \text{B}}} = 1\text{ mol O}_2$$

$$\frac{P_C}{n_C} = \frac{P_D}{n_D} \Rightarrow \frac{P_D}{P_C} = \frac{n_D}{n_C} = \frac{0.75}{0.5} = 1.5 \quad \text{گزینه «۳»}$$

$$\frac{1/5 P_C - P_C}{P_C} \times 100\% = 50\% \quad \text{درصد تفاوت فشار}$$

$$A: \text{ظرف } 25\text{ mol O}_2 \times \frac{1\text{ mol O}_2}{1\text{ mol O}_2} = 0.5\text{ mol O}_2 \quad \text{گزینه «۴»}$$

$$C: \text{ظرف } 5\text{ mol CO}_2 \times \frac{1\text{ mol CO}_2}{1\text{ mol CO}_2} = 0.5\text{ mol CO}_2 \quad \text{اتم}$$

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

(امیرحسین طبی سوکلایی)

۶۰- گزینه «۲»

ابتدا واکنش را به صورت پارامتری موازن می‌کنیم:

$$?g NO = 1/80.6 \times 1.023 \text{ atom M} \times \frac{1\text{ mol M}}{6/0.2 \times 1.023 \text{ atom M}}$$

$$\times \frac{n \text{ mol NO}}{3 \text{ mol M}} \times \frac{30 \text{ g NO}}{1 \text{ mol NO}} = 6 \text{ g NO}$$

$$\Rightarrow n = 2 \Rightarrow M^{2+} + SO_4^{2-} \rightarrow MSO_4$$

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

$$(4\text{ mol KNO}_3 \times \frac{1\text{ mol K}_2O}{1\text{ mol KNO}_3}) - (2\text{ mol K}_2O \times \frac{94\text{ g K}_2O}{1\text{ mol K}_2O}) = 216\text{ g}$$

$$\frac{5/4 \text{ g KNO}_3}{216\text{ g}} \times \frac{7 \text{ mol}}{4 \text{ mol KNO}_3} = 0.175 \text{ mol} \quad \text{گاز}$$

$$0.175 \text{ mol} \times \frac{22/4 \text{ L}}{1 \text{ mol}} = 3.92 \text{ L} \quad \text{حجم گاز}$$

$$\begin{cases} \frac{2}{7} \times 0.175 = 0.05 \text{ mol N}_2 \\ \frac{5}{7} \times 0.175 = 0.125 \text{ mol O}_2 \end{cases}$$

مطلوب معادله $N_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2NO(g)$ به ازای ۰.۵ مول N_2 ، ۰.۱ مول O_2 تولید می‌شود.

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۵۷- گزینه «۳»

فرآوان ترین جزء سازنده هواکره است که واکنش پذیری ناچیزی داشته و از این رو به جو اثر شهرت دارد که در اثر واکنش با گاز هیدروژن آمونیاک را تولید می‌کند.

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۷، ۷۸ و ۷۹)

۵۸- گزینه «۲»

فقط عبارت چهارم نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

$$\text{مورد اول: } ?LN_2 = 0.14 \text{ g N}_2 \times \frac{1\text{ mol N}_2}{28 \text{ g N}_2} \times \frac{20 \text{ LN}_2}{1\text{ mol N}_2} = 0.1 \text{ LN}_2$$

$$\text{مورد دوم: } P_1 V_1 = P_2 V_2 \Rightarrow 1\text{ atm} \times 1.0 \text{ L} = P_2 \times 2 \text{ L} \Rightarrow P_2 = 0.5 \text{ atm} \Rightarrow \Delta P = 0.5 - 1 = 0.5 \text{ atm}$$

فشار ۰.۵ اتمسفر افزایش می‌یابد.

مورد سوم: براساس رابطه میان مول و حجم گازها که نخستین بار توسط آوگادرو ارائه شد، در دما و فشار ثابت، حاصل تقسیم حجم گاز بر مقدار مول آن مقدار ثابتی است و بین حجم و مول گاز رابطه مستقیم وجود دارد.

$$\frac{L}{22/4} \times \frac{0.8 \text{ g}}{1 \text{ mol}} = 0.17 \text{ g mol}^{-1}$$

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۵۹- گزینه «۴»

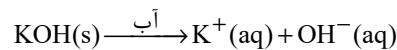
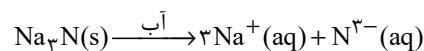
دما و حجم چهار ظرف با هم برابر است. درنتیجه هرچه تعداد ذره یا مول گاز درون ظرف بیشتر باشد، تعداد برخوردهای ذره‌ها با دیواره ظرف بیشتر شده و فشار افزایش می‌یابد. پس ابتدا تعداد مول‌های گازی موجود در هر ظرف را محاسبه می‌کنیم.

عبارت «ب»: هوای پاک و ضد یخ دو نمونه از محلول‌ها هستند، اما فراورده‌های واکنش محلول نقره نیترات با محلول سدیم کلرید، رسوب نقره کلرید و محلول سدیم نیترات هستند که به دلیل نامحلول بودن نقره کلرید، محلولی همگن محسوب نمی‌شود.

عبارت «پ»: گیاهان برای رشد مناسب افزون بر کربن دی‌اکسید و آب به عنصرهایی مانند گوگرد (S)، فسفر (P)، نیتروژن (N) و ... نیاز دارند. آمونیوم سولفات $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ یکی از کودهای شیمیایی است که دو عنصر نیتروژن و گوگرد را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.

عبارت «ت»: به ازای اتحال هر واحد سدیم نیترید (Na_3N) و پتانسیم هیدروکسید (KOH ، به ترتیب ۴ و ۲ یون در آب تولید می‌شود.

(شیمی ۱ - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۸۷ و ۹۲ تا ۹۶)

(ممدرضا زهره‌مند)

۶۴- گزینهٔ ۴

بررسی برخی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: برای شناسایی Ba^{2+} و Cl^- می‌توان به ترتیب از محلول‌هایی استفاده کرد که دارای یون سولفات (SO_4^{2-}) و یون نقره (Ag^+) هستند.

گزینهٔ «۳»:

$$\frac{\text{تعداد اتم‌ها}}{\text{تعداد عنصرها}} = \frac{۱۵}{۴} \Rightarrow (\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 : \text{آمونیوم‌سولفات}$$

$$\frac{۳}{۸} = \frac{\text{تعداد عنصرها}}{\text{تعداد اتم‌ها}} \Rightarrow \text{لیتیم‌فسفات}$$

$$\frac{\frac{۱۵}{۴}}{\frac{۳}{۸}} = ۱۰ \Rightarrow \text{نسبت خواسته شده}$$

گزینهٔ «۴»: در یک محلول، مقدار مول حلال از حل شونده بیشتر است اما لزوماً جرم حللال از حل شونده بیشتر نمی‌باشد.

(شیمی ۱ - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۶)

(قادر باقاری)

۶۱- گزینهٔ ۲

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: رنگ رسوب باریم‌سولفات سفید است.

گزینهٔ «۳»: پویایی زمین شامل برهم‌کش‌های فیزیکی و شیمیایی میان بخش‌های گوناگون کره زمین است.

گزینهٔ «۴»: براساس جدول کتاب درسی در میان کاتیون‌ها، Na^+ بیشترین مقدار را دارد.

(شیمی ۱ - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۶)

۶۲- گزینهٔ ۱

عبارت‌های (آ) و (ث) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت آ) نزدیک به ۷۷۵٪ سطح زمین را آب پوشانده است؛ به‌گونه‌ای که

جرم کل آب روی کره زمین در حدود $10^{۱۸} \times 10^{۲۰} / ۵ \times ۱۰^{۱۸}$ تن یا کیلوگرم برآورد می‌شود.

عبارت ب) جرم کل مواد حل شده در آب‌های کره زمین تقریباً ثابت بوده و مقدار مواد وارد شده و خارج شده از آب دریاها و اقیانوس‌ها یکسان است.

عبارت پ) جانداران آبزی، سالانه میلیاردها تن کربن دی‌اکسید را وارد هواکره و مقدار بسیار زیادی از گاز اکسیژن محلول در آب را مصرف می‌کنند. لاشه جانوران و گیاهان گوناگون برای واکنش‌های شیمیایی تجزیه شده و به صورت مولکول‌های کوچک‌تری وارد آب کرده، هواکره یا سنگ‌کره می‌شوند.

عبارت ت) در یک کیلوگرم آب دریا، مقدار یون‌های منیزیم (Mg^{2+}) و

کلرید (Cl^-) از مقدار یون‌های کلسیم (Ca^{2+}) و سولفات

SO_4^{2-} بیشتر است. از این رو، با تبخیر آب دریا، احتمال تشکیل

منیزیم کلرید از کلسیم سولفات بیشتر است.

عبارت ث) از بین منابع آب موجود در آب کرده، سهم اقیانوس‌ها $\frac{۹۷}{۲}\%$ درصد و سهم کوههای بیخ حدود $\frac{۲}{۱۵}\%$ درصد است.

$$\frac{۹۷}{۲} = \frac{\text{درصد سهم اقیانوس‌ها}}{\text{درصد سهم کوههای بیخ}} = \frac{۴۵}{۲ / ۱۵}$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۶)

۶۳- گزینهٔ ۲

فقط عبارت «ب» نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت «الف»: در هر 100 g آب دریای مرده، حدود 27 g حل شونده (انواع نمک‌ها) وجود دارد؛ از این رو، آب این دریا محلول غلیظی با چگالی بالا است که انسان می‌تواند به راحتی روی آن شناور بماند.

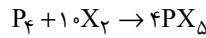
$$M = \frac{\text{چگالی} \times \text{درصد جرمی} \times 10}{\text{جرم مولی}} \Rightarrow \frac{2/4}{4} = \frac{10 \times a \times 1/2}{4}$$

$$\Rightarrow \approx 8\%$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زندگی - صفحه های ۹۶ تا ۱۰۰)

(حسن عیسی زاده)

«۶۸- گزینه»

$$? \text{ mol } PX_5 = 9600 \text{ mL } X_2 \times \frac{1 \text{ mol } X_2}{2400 \text{ mL } X_2} \times \frac{4 \text{ mol } PX_5}{10 \text{ mol } X_2}$$

$$= 0.16 \text{ mol } PX_5$$

$$PX_5 = \frac{68/96 \text{ g}}{0.16 \text{ mol}} = 431 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$31 + 5M_X = 431 \Rightarrow M_X = \frac{431 - 31}{5} = 80 \text{ g.mol}^{-1}$$

(شیمی ۱ - درپایی کازها در زندگی - صفحه های ۷۷ تا ۸۱)

(حسن رحمتی کوکنده)

«۶۹- گزینه»

دستگاه گلوكومتر، میلی گرم گلوكز را در هر دسی لیتر از خون نشان می دهد:

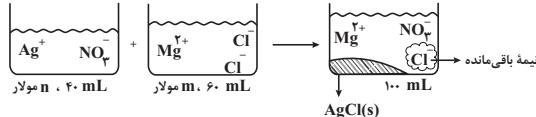
$$? \text{ mg } \text{gлюکز} = 100 \text{ mL} \times \frac{4/5 \times 10^{-3} \text{ mol}}{100 \text{ mL}} \times \frac{180 \text{ g/mol}}{\text{gлюکز}}$$

$$\times \frac{100 \text{ mg}}{1 \text{ g}} = 81 \text{ mg}$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زندگی - صفحه های ۹۱ و ۹۹)

(حامد زمانیان)

«۷۰- گزینه»

$$\frac{\text{nmol } NO_3^- \times 0.04 \text{ L}}{L} = \text{شمار کل یون ها}$$

تعداد مول NO_3^-

$$+\left(\frac{\text{mmol } Mg^{2+} \times 0.06 \text{ L}}{L}\right) + \left(\frac{2 \text{ mmol } Cl^- \times 0.06 \text{ L}}{L}\right) = \text{تعداد مول } Cl^- \text{ مانده}$$

$$Mg^{2+} = \frac{0.04n + 0.06m}{0.06 \text{ L}} = \text{شمار کل یون ها}$$

$$NO_3^- = \frac{(0.04n + 0.06m) \text{ mol}}{0.1 \text{ L}} = \text{مجموع غلظت یون ها}$$

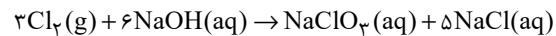
$$= (0.04n + 0.06m) \text{ mol.L}^{-1}$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زندگی - صفحه های ۹۱ و ۹۹)

(محمد فائز نیما)

«۶۵- گزینه»

معادله موازن شده به صورت زیر است:

$$? \text{ g } Na^+ = 70/2 \text{ g } NaCl \times \frac{1 \text{ mol } NaCl}{58/5 \text{ g } NaCl} \times \frac{6 \text{ mol } NaOH}{5 \text{ mol } NaCl}$$

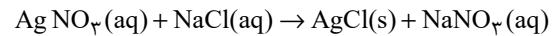
$$\times \frac{1 \text{ mol } Na^+}{1 \text{ mol } NaOH} \times \frac{23 \text{ g } Na^+}{1 \text{ mol } Na^+} = 33/12 \text{ g } Na^+$$

$$1355 = \frac{33/12 \text{ g}}{2480 \text{ g}} \times 10^6 \Rightarrow 2480 \text{ g} / 48 \text{ kg} = \text{جرم محلول}$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زندگی - صفحه های ۹۵)

(حامد رفیعیان)

«۶۶- گزینه»

$$? \text{ mL } NaCl = 50 \text{ mL} \times \frac{1/7 \text{ g}}{1 \text{ mL}} \times \frac{1 \text{ mL}}{\text{ محلول}}$$

$$\times \frac{6 \times 10^5 \text{ g } AgNO_3}{10^6 \text{ g }} \times \frac{1 \text{ mol } AgNO_3}{17 \cdot 0 \text{ g } AgNO_3} \times \frac{1 \text{ mol } NaCl}{1 \text{ mol } AgNO_3} \times \frac{58/5 \text{ g } NaCl}{1 \text{ mol } NaCl}$$

$$\times \frac{100 \text{ g}}{25/1 \text{ g } NaCl} \times \frac{1 \text{ mL}}{1/25 \text{ g } NaCl} = 40 \text{ mL} \times \frac{1 \text{ mL}}{\text{ محلول}}$$

(شیمی ۱ - آب، آهنج زندگی - صفحه های ۹۴ تا ۹۸)

(ارزویگ فاندری)

«۶۷- گزینه»

ابتدا حجم محلول اولیه را به دست می آوریم:

$$1 \text{ mL} = 750 \text{ g} \times \frac{1 \text{ mL}}{2/5 \text{ g}} = 300 \text{ mL}$$

$$= 300 \text{ mL} \times \frac{4 \text{ mol } NaOH}{1000 \text{ mL}}$$

$$= 1/2 \text{ mol } NaOH$$

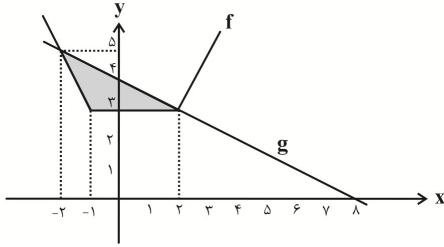
با اضافه کردن محلول، غلظت اولیه ۱ مولار کاهش می یابد (یعنی از ۴ مولار به ۳ مولار می رسد).

$$\frac{\text{مجموع مول های حل شونده}}{\text{مجموع حجم های محلول}} = \frac{\text{غلظت مولی محلول نهایی}}{\text{غلظت مولی محلول اولیه}}$$

$$\Rightarrow 3 = \frac{(1/2+x) \text{ mol}}{(0/3+0/5) \text{ L}} \Rightarrow x = 1/2 \text{ mol}$$

حالا از رابطه زیر درصد جرمی محلول را به دست می آوریم:

$$M = \frac{n}{V} \Rightarrow \frac{1/2 \text{ mol}}{0/5 \text{ L}} = 2/4 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2x - 1 & ; x \geq 2 \\ 3 & ; -1 < x < 2 \\ -2x + 1 & ; x \leq -1 \end{cases}$$

$$g(x) = -\frac{1}{2}x + 4$$

$$x \leq -1 : f(x) = g(x) \Rightarrow -2x + 1 = -\frac{1}{2}x + 4$$

$$\Rightarrow x = -2 \quad \text{عرض نقطه برخورد} \rightarrow f(-2) = 5$$

$$\text{مساحت ناحیه محصور} : S = \frac{1}{2} \times (2 - (-1)) \times (5 - 3) = \frac{1}{2} \times 3 \times 2 = 3$$

(مسابان ۱ - پیر و مغارل - صفحه های ۲۳ تا ۲۶)

(علی شعبانی)

«۷۴» گزینه

$$\sqrt{\frac{(x+1)^2}{4-x}} = 3 \Rightarrow |x+1| = 12 - 3x$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x \geq -1 : x+1 = 12 - 3x \Rightarrow x = \frac{11}{4} \\ x < -1 : -x-1 = 12 - 3x \Rightarrow x = \frac{13}{2} \end{array} \right.$$

پس معادله فقط یک جواب مثبت $\frac{11}{4}$ دارد.
(مسابان ۱ - پیر و مغارل - صفحه های ۱۷ تا ۲۸)

(امیر هوشنگ فدسه)

«۷۵» گزینه

تعداد توابعی که از مجموعه m عضوی A به مجموعه n

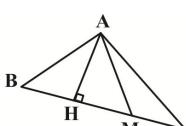
$$\Rightarrow \frac{m^A}{m^B} = 1 \quad \text{عضوی } B \text{ تعریف می شود} \quad n^m \text{ است. داریم:}$$

(مسابان ۱ - تابع - صفحه های ۳۱ تا ۳۰)

(محمد ابراهیم تووزنده هانی)

«۷۶» گزینه

ارتفاع AH بر پاره خط BC عمود است. پس شیب این دو عکس و قرینه یکدیگر است:

$$m_{BC} = \frac{y_C - y_B}{x_C - x_B} = \frac{-4 + 1}{7 - 1} = -\frac{1}{2}$$

$$m_{AH} = \frac{-1}{m_{BC}} = \frac{-1}{-\frac{1}{2}} = 2$$

حال معادله پاره خط های AH و BC را تعیین می کنیم. محل تلاقی این دو پاره خط، مختصات نقطه H است:

$$m_{BC} = -\frac{1}{2}, B(1, -1) \Rightarrow BC: y + 1 = -\frac{1}{2}(x - 1)$$

حسابان (۱) - نگاه به آینده

«۷۱» گزینه

(مبتنی تاریخ) می دانیم مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی از فرمول $S_n = \frac{n}{2}[2t_1 + (n-1)d]$ به دست می آید بنابراین داریم:

$$S_1 = 3S_3 \Rightarrow \frac{1}{2}[2t_1 + 9d] = 3 \times \frac{3}{2}[2t_1 + 2d]$$

$$\Rightarrow 5(2t_1 + 9d) = \frac{9}{2}(2t_1 + 2d) \Rightarrow 10t_1 + 45d = 9t_1 + 9d$$

$$\Rightarrow t_1 + 36d = 0 \Rightarrow t_{37} = 0$$

$$S_4 - S_3 = 11 \Rightarrow t_4 = 11$$

همچنین داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} t_{37} = 0 \\ t_4 = 11 \end{array} \right. \Rightarrow d = \frac{t_{37} - t_4}{37 - 4} = \frac{0 - 11}{33} = -\frac{1}{3}$$

$$t_{37} = 0 \Rightarrow t_1 + 36(-\frac{1}{3}) = 0 \Rightarrow t_1 = 12$$

$$t_{40} = t_1 + 39d = 12 + 39(-\frac{1}{3}) = 12 - 13 = -1$$

(مسابان ۱ - پیر و مغارل - صفحه های ۲۳ تا ۲۶)

«۷۲» گزینه

چون β ریشه معادله درجه دوم $2x^2 + x - 4 = 0$ است، لذا در معادله صدق می کند.

$$2\beta^2 + \beta - 4 = 0 \Rightarrow 2\beta^2 + \beta - 3 - 1 = 0 \Rightarrow 2\beta^2 + \beta - 3 = 1$$

همچنین داریم:

$$2\beta^2 = -\beta + 4 \xrightarrow{+(-\alpha)} 2\beta^2 - \alpha = -\beta + 4 - \alpha$$

$$\Rightarrow 2\beta^2 - \alpha = -(a + \beta) + 4$$

$$\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{-1}{2} = \frac{1}{2} \xrightarrow{2\beta^2 - \alpha = -(-\frac{1}{2}) + 4 = \frac{1}{2} + 4 = \frac{9}{2}}$$

$$\Rightarrow \frac{2\beta^2 + \beta - 3}{2\beta^2 - \alpha} = \frac{1}{\frac{9}{2}} = \frac{2}{9}$$

(مسابان ۱ - پیر و مغارل - صفحه های ۷ تا ۹)

«۷۳» گزینه

(مبتنی تاریخ) نمودار دو تابع f و g را در یک دستگاه رسم می کنیم و مساحت ناحیه محصور را به دست می آوریم:

$$f(x) = |x + 1| + \frac{1}{2}|2x - 4| = |x + 1| + |x - 2|$$

$$= \begin{cases} x + 1 + x - 2 & ; x \geq 2 \\ x + 1 - x + 2 & ; -1 < x < 2 \\ -x - 1 - x + 2 & ; x \leq -1 \end{cases}$$

(مبتدی تاری)

«۳» - ۷۹

دوتابع f و g با هم برابرند هرگاه: $D_f = D_g$ و به ازای هر x از دامنه یکسان داشته باشیم: $f(x) = g(x)$

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»:

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x^3 - x} \Rightarrow x^3 - x \geq 0 \Rightarrow x(x-1) \geq 0 \\ \Rightarrow D_f = (-\infty, 0] \cup [1, +\infty) \end{cases}$$

$$\begin{cases} g(x) = \sqrt{x} \cdot \sqrt{x-1} \Rightarrow x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \Rightarrow x \geq 1 \Rightarrow D_g = [1, +\infty) \end{cases}$$

دوتابع f و g برابر نیستند.
گزینه «۲»:

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{-x^3} \Rightarrow -x^3 \geq 0 \Rightarrow x^3 \leq 0 \Rightarrow x \leq 0 \\ \Rightarrow D_f = (-\infty, 0] \end{cases}$$

$$\begin{cases} g(x) = -x\sqrt{x} \Rightarrow x \geq 0 \Rightarrow D_g = [0, +\infty) \end{cases}$$

دوتابع f و g برابر نیستند.
گزینه «۳»:

$$\begin{cases} f(x) = -\sqrt{-x^3} \Rightarrow -x^3 \geq 0 \Rightarrow x \leq 0 \Rightarrow D_f = (-\infty, 0] \\ g(x) = x\sqrt{-x} \Rightarrow -x \geq 0 \Rightarrow x \leq 0 \Rightarrow D_g = (-\infty, 0] \end{cases}$$

$\Rightarrow D_f = D_g$

همچنین: اگر

$$x \leq 0 \Rightarrow f(x) = -\sqrt{-x^3} = -\sqrt{x^3}(-x) = -|x|\sqrt{-x}$$

$$\xrightarrow{x \leq 0} -(-x)\sqrt{-x} = x\sqrt{-x} = g(x)$$

لذا دوتابع f و g برابرند و گزینه «۳» صحیح است.
گزینه «۴»:

$$\begin{cases} f(x) = \frac{\sqrt{x^3}}{x} \Rightarrow D_f = \mathbb{R} - \{0\} \\ g(x) = \frac{1}{x} (x \neq 0) \Rightarrow D_g = \mathbb{R} - \{0\} \end{cases}$$

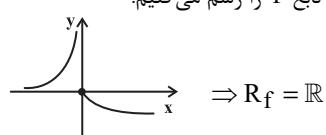
$$\Rightarrow D_f = D_g$$

$$f(x) = \frac{|x|}{x} = \begin{cases} 1 & ; x > 0 \\ -1 & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) \neq g(x)$$

(مسابقات - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه)

(ممدر صالح ارشاد)

«۱» - ۸۰

نمودار تابع f را رسم می‌کنیم:

(مسابقات اولیه - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه)

$$\Rightarrow 2y = -x - 1$$

$m_{AH} = 2$, $A(4, 0) \Rightarrow AH$: معادله: $y - 0 = 2(x - 4) \Rightarrow y = 2x - 8$

$$\xrightarrow{\times 2} \begin{cases} 2y = -x - 1 \\ y = 2x - 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4y = -2x - 2 \\ y = 2x - 8 \end{cases} \Rightarrow 5y = -1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow y = -\frac{1}{5} \xrightarrow{y = 2x - 8} -2 = 2x - 8 \Rightarrow 2x = 6 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow H(3, -2)$$

مختصات نقطه M وسط پاره خط BC را تعیین می‌کنیم:

$$M\left(\frac{x_B + x_C}{2}, \frac{y_B + y_C}{2}\right) = (4, -\frac{1}{5})$$

$$MH = \sqrt{(x_H - x_M)^2 + (y_H - y_M)^2} = \sqrt{(3 - 4)^2 + (-2 + \frac{1}{5})^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{\frac{1}{4} + 1} = \sqrt{\frac{5}{4}} = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

(مسابقات اولیه - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه)

«۳» - ۷۷

(ممدر ابراهیم تووزنیه چانی) نقطه $M(a, a+1)$ را روی خط 1 در نظر می‌گیریم. قرار است

مجموع فواصل آن از نقاط $(1, 0)$, $(0, 1)$, $(1, 2)$, $(2, 1)$ برابر 2 باشد، پس داریم:

$$MA + MB = 2$$

$$\sqrt{(x_M - x_A)^2 + (y_M - y_A)^2} + \sqrt{(x_M - x_B)^2 + (y_M - y_B)^2} = 2$$

$$\sqrt{(a-0)^2 + ((a+1)-0)^2} + \sqrt{(a-1)^2 + ((a+1)-1)^2} = 2$$

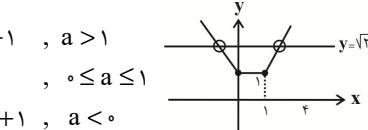
$$\Rightarrow \sqrt{a^2 + a^2} + \sqrt{(a-1)^2 + (a-1)^2} = 2$$

$$\Rightarrow \sqrt{2a^2} + \sqrt{2(a-1)^2} = 2 \Rightarrow \sqrt{2}|a| + \sqrt{2}|a-1| = 2 \xrightarrow{\div \sqrt{2}}$$

$$|a| + |a-1| = \sqrt{2}$$

نمودار تابع $|a| + |a-1|$ را رسم کرده و با خط افقی $y = \sqrt{2}$ مطابقت می‌کند.

$$f(a) = \begin{cases} 2a-1 & , a > 1 \\ 1 & , 0 \leq a \leq 1 \\ -2a+1 & , a < 0 \end{cases}$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید دو نقطه برخورد دارند.
(مسابقات اولیه - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه)

«۲» - ۷۸

(ممدر صالح ارشاد) چون دامنه f به صورت $\mathbb{R} - \{a\}$ است، لذا $x = a$ تنها ریشه مخرج

بوده و دلتای مخرج صفر است.

$$x^3 + 3x - b = 0 \Rightarrow \Delta = 0 \Rightarrow 3^2 - 4(1)(-b) = 0$$

$$\Rightarrow 9 + 4b = 0 \Rightarrow 4b = -9 \Rightarrow b = -\frac{9}{4}$$

چون مخرج فقط یک ریشه مضاعف دارد، لذا این ریشه از

$$a = \frac{-b'}{2a} = \frac{-3}{2} \xrightarrow{\text{بدست می‌آید.}}$$

$$2a - 4b = 2\left(-\frac{3}{2}\right) - 4\left(-\frac{9}{4}\right) = 6$$

(مسابقات اولیه - مسابقات اولیه - مسابقات اولیه)

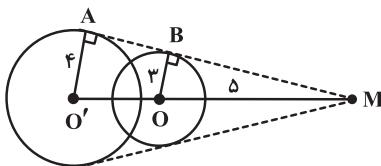
فرض کنید $R' > R$ باشد، در این صورت داریم:

$$\begin{cases} R + R' = ۷ \\ R - R' = ۱ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} R = ۴ \\ R' = ۳ \end{cases} \Rightarrow \frac{R}{R'} = \frac{۴}{۳}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(مینهم بجهامی پویا)

«۸۴ - گزینه ۱»

$$\Delta OBM : BM^2 = ۵^2 - ۳^2 = ۱۶ \Rightarrow BM = ۴$$

$$O'A \parallel OB \xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{OB}{O'A} = \frac{MB}{MA}$$

$$\Rightarrow \frac{۳}{۴} = \frac{۴}{MA} \Rightarrow MA = \frac{۱۶}{۳} \Rightarrow AB = \frac{۱۶}{۳} - ۴ = \frac{۴}{۳}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

(مینهم بجهامی پویا)

«۸۵ - گزینه ۴»

طبق روابط طولی در دایره داریم:

$$BD \times BE = BA \times BC \Rightarrow ۲۴ = AB \times ۲AB$$

$$\Rightarrow ۲AB^2 = ۲۴ \Rightarrow AB = ۲\sqrt{۳} = AC$$

$$MN^2 = MC \times MA \Rightarrow ۲^2 = x(x + ۲\sqrt{۳})$$

$$\Rightarrow x^2 + ۲\sqrt{۳}x - ۴ = ۰$$

$$\Delta = ۱۲ + ۱۶ = ۲۸$$

$$x = \frac{-2\sqrt{3} \pm 2\sqrt{16}}{2} = \begin{cases} x = \sqrt{16} - \sqrt{3} \\ x = -(\sqrt{16} + \sqrt{3}) \end{cases}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

هندسه (۲) - نگاه به آینده

(امیرحسین ابومحبوب)

«۸۱ - گزینه ۲»

برای دو دایرة متقاطع C و C' داریم:

$$|R - R'| < OO' < R + R' \Rightarrow ۵ - ۲ < ۳x - ۲ < ۵ + ۲$$

$$۳ < ۳x - ۲ < ۷ \Rightarrow ۵ < ۳x < ۹ \Rightarrow \frac{۵}{۳} < x < ۳ \quad (۱)$$

$$OO' > ۰ \Rightarrow ۳x - ۲ > ۰ \Rightarrow x > \frac{۲}{۳} \quad (۲)$$

$$(۱), (۲) \Rightarrow \frac{۵}{۳} < x < ۳$$

در بین گزینه‌ها تنها $x = \frac{۵}{۳}$ در این بازه قرار دارد.

(هنرسه ۲ - صفحه ۲۰)

«۸۲ - گزینه ۳»

دو دایره در صورتی تنها سه مماس مشترک دارند که مماس برون باشند (در این صورت دو دایره دو مماس مشترک خارجی و یک مماس مشترک داخلی دارند). طول مماس مشترک خارجی دو دایره مماس برون از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = 2\sqrt{RR'} = 2\sqrt{۳ \times ۴} = 4\sqrt{۳}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(محمد پوراهمدی)

«۸۳ - گزینه ۲»

$$\text{طول مماس مشترک داخلی} = \sqrt{d^2 - (R + R')^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{16} = \sqrt{64 - (R + R')^2} \Rightarrow (R + R')^2 = ۴۹$$

$$\Rightarrow R + R' = ۷$$

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = \sqrt{d^2 - (R - R')^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{63} = \sqrt{64 - (R - R')^2} \Rightarrow (R - R')^2 = ۱$$

$$\Rightarrow |R - R'| = ۱$$

(رضا عباسی اصل)

«۸۹- گزینه ۱»

مماس‌های رسم شده از A بر دایره کوچک‌تر با هم مساوی‌اند، پس:

$$AB = AD \Rightarrow AB = x + 4$$

با استفاده از روابط طولی در دایره بزرگ‌تر داریم:

$$AB^2 = AC \cdot AE \Rightarrow (x + 4)^2 = 4(x + 12)$$

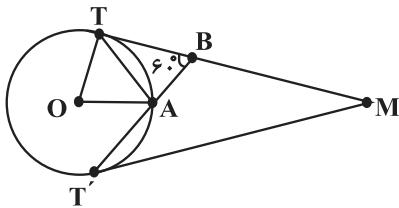
$$\Rightarrow x^2 + 8x - 32 = 0 \Rightarrow (x + 8)(x - 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -8 \\ x = 4 \end{cases}$$

(هنرمه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(علیرضا احمدی)

«۹۰- گزینه ۳»

در مثلث TBT', زاویه TBT' زاویه خارجی است، بنابراین داریم:

$$\widehat{BT'M} = \widehat{TBT'} - \widehat{BMT'} = 60^\circ - 20^\circ = 40^\circ$$

زاویه BT'M، زاویه ظلی بوده و برابر نصف کمان AT' است و از

آن جا که A وسط TT' است، داریم:

$$\widehat{AT} = \widehat{AT'} = 2 \times 40^\circ = 80^\circ$$

پس نسبت مساحت قطاع AOT به مساحت دایره برابر $\frac{80}{360}$ است.

پس مساحت قطاع AOT برابر است با:

$$\frac{80}{360} \times \pi r^2 = \frac{4\pi r^2}{18} = \frac{2\pi}{9} r^2$$

(هنرمه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(مینم بهرامی پویا)

«۸۶- گزینه ۲»

$$\widehat{C\hat{A}D} = 28^\circ \Rightarrow \widehat{CD} = 2 \times 28^\circ = 56^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{AD} = 180^\circ - 56^\circ = 124^\circ$$

$$\hat{B} = \frac{\widehat{AD}}{2} = \frac{124^\circ}{2} = 62^\circ$$

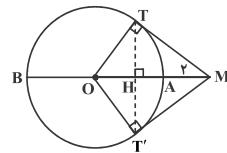
$$AB = BD \Rightarrow \hat{A} = \hat{D} = \frac{180^\circ - 62^\circ}{2} = 59^\circ$$

$$\widehat{BAC} = 59^\circ - 28^\circ = 31^\circ$$

(هنرمه‌های ۱۳ و ۱۴)

(ابراهیم نفی

«۸۷- گزینه ۴»

$$MT^2 = MA \times MB = 2 \times 18 = 36 \Rightarrow MT = 6$$

(شعاع دایره) $r = OT = OA = 8$

در مثلث قائم‌الزاویه $\triangle OTM$

$$OM = OA + AM = 10$$

$$TH \times OM = OT \times MT \Rightarrow TH = \frac{OT \times MT}{OM}$$

$$\Rightarrow TH = \frac{8 \times 6}{10} = 4.8 \Rightarrow TT' = 2TH = 2 \times 4.8 = 9.6$$

(هنرمه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(اصسان فیض‌الله)

«۸۸- گزینه ۳»

با فرض $\widehat{BD} = y$ و $\widehat{BC} = x$ داریم:

$C\hat{B}D = 50^\circ \Rightarrow \widehat{CD} = 100^\circ$

$$\widehat{B\hat{A}D} = \frac{\widehat{BD} - \widehat{BC}}{2} \Rightarrow 40^\circ = \frac{y - x}{2} \Rightarrow y - x = 80^\circ$$

$$\widehat{BC} + \widehat{CD} + \widehat{BD} = 360^\circ \Rightarrow x + 100^\circ + y = 360^\circ \Rightarrow x + y = 260^\circ$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y = 170^\circ \\ x = 90^\circ \end{cases}$$

$$B\hat{C}D = \frac{\widehat{BD}}{2} \Rightarrow \hat{\alpha} = \frac{170^\circ}{2} = 85^\circ$$

(هنرمه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(مرتفعی بعفری)

«۹۳- گزینهٔ ۲»

طبق قضیهٔ کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_E = \Delta K \frac{W_E = |q| Ed \cos \theta}{\Delta K = \frac{1}{2} m(v^2 - v_0^2)}$$

$$|q| Ed \cos \theta = \frac{1}{2} m(v^2 - v_0^2)$$

جرم ذره ۲۵ درصد کاهش یافته و به ۷۵ درصد مقدار اولیه خود رسیده است. یعنی $m' = m - \frac{25}{100} m = \frac{75}{100} m = \frac{3}{4} m$ و بار آن ۲۵ درصد

افزایش یافته؛ یعنی $q' = q + \frac{25}{100} q = \frac{125}{100} q = \frac{5}{4} q$. با مقایسه دو حالت و با توجه به ثابت ماندن پارامترهای تندی اولیه، تندی نهایی، میدان و زاویهٔ θ ، داریم:

$$\frac{|q'| Ed' \cos \theta}{|q| Ed \cos \theta} = \frac{\frac{1}{2} m'(v^2 - v_0^2)}{\frac{1}{2} m(v^2 - v_0^2)}$$

$$\Rightarrow \frac{|q'| d'}{|q| d} = \frac{m'}{m} \frac{q' = \frac{5}{4} q}{m' = \frac{3}{4} m} \Rightarrow \frac{\left| \frac{5}{4} q \right| d'}{|q| d} = \frac{\frac{3}{4} m}{m}$$

$$\Rightarrow d' = \frac{3}{5} d \xrightarrow{d=12\text{cm}} d' = \frac{3}{5} \times 12 = 7.2\text{cm}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(اصسان هادوی)

«۹۴- گزینهٔ ۲»

با استفاده از رابطهٔ بین انرژی پتانسیل الکتریکی و اختلاف پتانسیل الکتریکی، داریم:

$$\Delta U = q\Delta V = 3 \times 10^{-6} \times (-200 - (-80)) = 3 \times 10^{-6} \times (-120)$$

$$\Rightarrow \Delta U = -36 \times 10^{-6} \text{J} = -0.36 \text{mJ}$$

از طرفی با استفاده از قضیهٔ کار و انرژی جنبشی، داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_E = \Delta K \frac{W_E = -\Delta U}{\Delta K = -\Delta U}$$

$$\Delta K = -\Delta U \xrightarrow{\Delta U = -0.36 \text{mJ}} \Delta K = 0.36 \text{mJ}$$

$$K_2 - K_1 = 0.36 \text{mJ} \Rightarrow K_2 - 0 / 2 = 0 / 36$$

$$\Rightarrow K_2 = 0 / 56 \text{mJ}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۵ تا ۷)

(بابک قاضی‌زاده)

«۹۵- گزینهٔ ۱»

طبق رابطهٔ قانون کولن داریم:

$$F = \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2} \Rightarrow 9 \times 10^{-5} = \frac{9 \times 10^{-9} \times |q_1| \times 4 \times 10^{-6}}{(4 \times 10^{-2})^2}$$

$$|q_1| = 4 \times 10^{-9} \text{C} \Rightarrow |q_1| = 4 \text{nC}$$

نیروی جاذبه بین بار q_1 و q_2 وجود دارد. بنابراین:

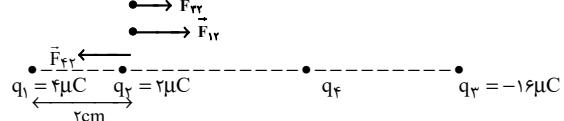
$$E = \frac{k |q|}{r^2}$$

طبق رابطهٔ میدان الکتریکی حاصل از بار نقطه‌ای داریم:

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

«۹۱- گزینهٔ ۲»

ابتدا برایند نیروهای وارد بر بار q_2 از طرف بارهای معلوم q_1 و q_3 داریم:

$$F_{12} = \frac{k |q_1| |q_2|}{r_{12}^2} = \frac{9 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(2 \times 10^{-2})^2} = 18 \text{N}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{12} = 18 \vec{i} (\text{N})$$

$$F_{32} = \frac{k |q_3| |q_2|}{r_{32}^2} = \frac{9 \times 10^{-9} \times 2 \times 10^{-6} \times 16 \times 10^{-6}}{(8 \times 10^{-2})^2} = 45 \text{N}$$

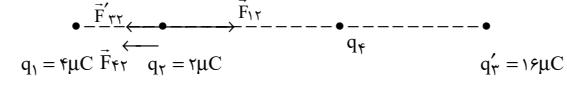
$$\Rightarrow \vec{F}_{32} = 45 \vec{i} (\text{N})$$

چون برایند نیروهای وارد بر بار q_2 صفر است، لذا نیرویی که بار q_4 به بار q_2 وارد می‌کند، در خلاف جهت برایند بردارهای $\vec{F}_{12}$ و $\vec{F}_{32}$ می‌باشد و اندازه آن برابر است با:

$$F_{42} = 45 + 18 = 225 \text{N} \Rightarrow \vec{F}_{42} = -225 \vec{i} (\text{N})$$

حال اگر فقط علامت بار q_3 عوض شود، اندازه نیرو ثابت مانده، ولی

جهت آن تغییر می‌نماید و طبق شکل زیر داریم:

$$\vec{F}_{T,2} = \vec{F}_{12} + \vec{F}_{32} + \vec{F}_{42}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{T,2} = 18 \vec{i} + (-45 \vec{i}) + (-225 \vec{i}) = -90 \vec{i} (\text{N})$$

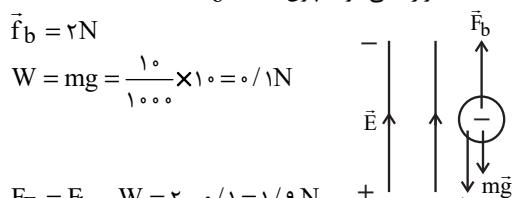
(فیزیک ۲، صفحه‌های ۵ تا ۷)

«۹۲- گزینهٔ ۳»

طبقیک شکل زیر نیروی شناوری از طرف هوا، در خلاف جهت نیروی جاذبه به بادکنک وارد می‌شود. چون $W f_b > W$ است.

$$\vec{f}_b = 2 \text{N}$$

$$W = mg = \frac{1}{1000} \times 10 = 0.1 \text{N}$$

پس برای ایجاد تعادل، می‌بایست نیروی الکتریکی که از طرف میدان به آن وارد می‌شود، به طرف پایین یعنی در جهت نیروی گرانش باشد.

چون بادکنک دارای بال منفی است، پس نیروی الکتریکی و میدان الکتریکی خلاف

جهت هم می‌باشند و میدان الکتریکی در خلاف جهت نیروی گرانشی است.

$$F_E = E |q| \Rightarrow 1/9 = E \times 200 \times 10^{-6} \Rightarrow E = 9/5 \times 10^3 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

بیانیه

آموزشی

صفحه: ۲۰

اختصاصی یازدهم ریاضی

پاسخ تشریحی آزمون ۱۱ شهریور ۱۴۰۱

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow 72 \times 10^{-14} = \frac{Q}{100 \times 10^{-3}} \Rightarrow Q = 72 \times 10^{-15} C$$

$$Q = ne \Rightarrow n = \frac{Q}{e} = \frac{72 \times 10^{-15}}{1.6 \times 10^{-19}} \Rightarrow n = 4.5 \times 10^5$$

به تعداد یون‌های مثبت، یون‌های منفی نیز در سمت دیگر دیواره سلول عصبی به وجود می‌آیند. بنابراین:

$$\text{یون مثبت و منفی} = 9 \times 10^5 / 5 \times 10^5 = 2 \times 10^4 = \text{تعداد کل یون‌ها}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۳۲)

(مهندسی براتی)

۹۰- گزینه «۱»

اندازه ظرفیت خازن فقط به ساختار داخلی آن (K، A، d) ربط دارد و با تغییر اختلاف پتانسیل و بار الکتریکی تغییری در آن ایجاد نمی‌شود.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۳۲)

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

(کتاب آبی)

۹۱- گزینه «۱»

$$\begin{cases} q_1 = 2\mu C \\ q_2 = -2\mu C \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} q'_1 = 2 \times \frac{1}{2} = 1\mu C \\ q'_2 = -2 + \frac{1}{2} \times 2 = -1\mu C \end{cases}$$

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow F' = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{r'}{r}\right)^2$$

$$= \frac{1 \times 1}{2 \times 2} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = 1$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(کتاب آبی)

۹۲- گزینه «۲»

از رابطه تاثیرات در مثلث ارتباط بین میدان الکتریکی E_1 و E_2 را مشخص می‌کنیم: دقت کنید که با توجه به جهت میدان‌ها، هر دو بار مثبت می‌باشند:

$$\tan \beta = \tan \alpha = \frac{12}{5}, \tan \beta = \frac{E_1}{E_2}$$

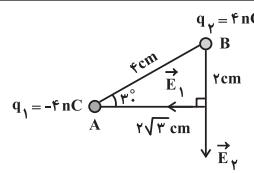
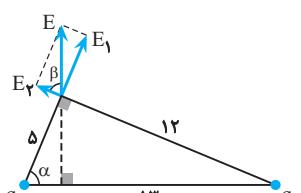
$$\Rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \frac{12}{5}$$

$$E_1 = \frac{kq_1}{5^2}, E_2 = \frac{kq_2}{12^2}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{kq_1}{25}}{\frac{kq_2}{144}} = \frac{12}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} \times \frac{144}{25} = \frac{12}{5} \Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{5}{12} - \frac{q_1 q_2 > 0}{|q_1| |q_2|} \Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{5}{12}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

$$E_1 = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-9}}{(2\sqrt{3} \times 10^{-2})^2} \Rightarrow E_1 = \frac{36}{4 \times 3 \times 10^{-4}} = 3 \times 10^4 \frac{N}{C}$$

$$E_2 = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-9}}{(2 \times 10^{-2})^2} \Rightarrow E_2 = \frac{36}{4 \times 10^{-4}} = 9 \times 10^4 \frac{N}{C}$$

اندازه برایند میدان‌های الکتریکی عمود بر هم به روش زیر محاسبه می‌شود:

$$E_t = \sqrt{E_1^2 + E_2^2}$$

$$\Rightarrow E_t = \sqrt{(3 \times 10^4)^2 + (9 \times 10^4)^2} \Rightarrow E_t = 3\sqrt{10} \times 10^4 \frac{N}{C}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۷)

۹۳- گزینه «۲» (سیدعلی میرنوری)

به بارهای الکتریکی در میدان الکتریکی، نیروی الکتریکی مماس بر خطوط میدان الکتریکی وارد می‌شود. این نیرو برای بار مثبت در جهت خطوط میدان الکتریکی است. از طرفی هر چه خطهای میدان متراکم‌تر باشند، میدان الکتریکی قوی‌تر است و اندازه این نیروی الکتریکی با توجه به رابطه $\bar{F} = \bar{E}q$ بزرگ‌تر خواهد بود.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(امیر ستارزاده)

در الکتریسیتی ساکن بارهای الکتریکی همیشه روی سطح جسم رسانا پخش می‌شوند و میدان الکتریکی داخل رسانا صفر است.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۹۴- گزینه «۲» (محمد رضا شیرازی زاده)

$$U = \frac{Q}{2C} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{Q_2}{Q_1}\right)^2 \times \frac{C_1}{C_2}$$

$$\frac{Q_1 = Q_2}{U_2} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{C_2} \Rightarrow \frac{U+6}{U} = \frac{3C_2}{C_2}$$

$$\Rightarrow 3U = U+6 \Rightarrow U = 3\mu J$$

$$U = \frac{Q}{2C} \Rightarrow 3 \times 10^{-6} = \frac{900 \times 10^{-12}}{2C}$$

$$\Rightarrow C = 150 \times 10^{-9} F \Rightarrow C = 150 \mu F$$

ظرفیت خازن (۱) برابر $150 \mu F$ است.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(مسعوده افضلی)

می‌دانیم که می‌توان یک سلول عصبی (نورون) را با یک خازن تخت مدل‌سازی کرد. ابتدا ظرفیت این خازن را محاسبه می‌کنیم:

$$C = \frac{\kappa \epsilon_0 A}{d} \Rightarrow C = \frac{4 \times 9 \times 10^{-12} \times 2 \times 10^{-10}}{10 \times 10^{-9}}$$

$$\Rightarrow C = 72 \times 10^{-14} F$$

(کتاب آبی)

«۱۰۷- گزینه ۱»

با توجه به رابطه چگالی سطحی بار الکتریکی داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \sigma = \frac{Q}{A} \Rightarrow Q = \sigma A \\ A = 4\pi r^2 = 4\pi \left(\frac{D}{2}\right)^2 = \pi D^2 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow Q = \sigma \times \pi D^2 = 5 \times \pi \times (1)^2 \Rightarrow Q = 5\mu C .$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۷ تا ۳۱)

(کتاب آبی)

«۱۰۸- گزینه ۳»

اگر در حالتی که خازن به مولد وصل است دی الکتریک بین دو صفحه خازن قرار دهیم V تغییر نمی کند ولی C افزایش می باید. با افزایش C و با توجه به رابطه $Q = CV$ مقدار Q از افزایش می باید، بنابراین V ثابت و Q زیاد می شود.

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۲ تا ۳۰)

(کتاب آبی)

«۱۰۹- گزینه ۲»

بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن برابر است با:

$$E = \frac{V}{d} = \frac{\frac{Q}{C}}{d} = \frac{Q}{Cd} = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \times d} = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 A}$$

با توجه به این که خازن از مولد جدا شده است، بار الکتریکی آن ثابت است:

$$\frac{E_2}{E_1} = \frac{Q_2}{Q_1} \times \frac{\kappa_1}{\kappa_2} \times \frac{A_1}{A_2}$$

$$\frac{Q_2 = Q_1}{\kappa_1 = 1, \kappa_2 = 5}, \quad A_2 = A_1 \rightarrow \frac{E_2}{E_1} = 1 \times \frac{1}{5} \times 1 = \frac{1}{5}$$

$$\frac{E_2 - E_1}{E_1} = \frac{E_2 - E_1}{E_1} \times 100 = \text{درصد تغییر میدان الکتریکی}$$

$$= \frac{\frac{1}{5} E_1 - E_1}{E_1} = -\frac{4}{5} \times 100 = -80\%$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۲ تا ۳۰)

(کتاب آبی)

«۱۱۰- گزینه ۲»

با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در خازن، ابتدا انرژی ذخیره شده در خازن را بدست می آوریم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2$$

$$\frac{C = \lambda \mu F = \lambda \times 10^{-6} F}{V = 20 V} \rightarrow U = \frac{1}{2} \times 10 \times 10^{-6} \times 20^2 = 1/6 \times 10^{-3} J$$

اکنون توان متوسط تخلیه انرژی خازن را بدست می آوریم:

$$P = \frac{U}{t}$$

$$\frac{t = 2s}{U = 1/6 \times 10^{-3} J} \rightarrow P = \frac{1/6 \times 10^{-3}}{0/2} = 8 \times 10^{-3} W = 0.008 W$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۲ تا ۳۰)

(کتاب آبی)

«۱۰۳- گزینه ۴»

چون بر نقطه‌ای q مثبت است بنابراین خطوط میدان الکتریکی از بار خارج می شوند. (رد گزینه ۳) از طرفی خطوط میدان الکتریکی که از بار q خارج می شوند باید بر سطح رسانای باردار عمود نباشد آن میدان خطوط میدان الکتریکی بر صفحه رسانای باردار عمود نباشد آن میدان الکتریکی مؤلفه‌ای مماس بر این سطح خواهد داشت که باعث حرکت بارها روی سطح رسانا می شود و این در تناقض با تعادل الکتروستاتیکی بارها روی سطح خارجی رسانا است. (رد گزینه های ۱ و ۲)

(فیزیک ۲ - صفحه های ۲۰ تا ۲۷ و ۳۱ تا ۳۷)

(کتاب آبی)

«۱۰۴- گزینه ۲»

(۱) با توجه به این که جهت حرکت در حالت دوم (از C تا B) با جهت حرکت در حالت اول (از B تا A) یکسان است، در نتیجه در حالت دوم نیز مانند حالت اول، انرژی پتانسیل افزایش می باید (رد گزینه های ۱ و ۳). به عبارت دیگر چون بار مثبت در خلاف جهت حرکت میدان الکتریکی حرکت کرده است، انرژی پتانسیل الکتریکی آن باید افزایش باید.

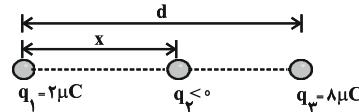
(۲) با توجه به این که میدان الکتریکی یکنواخت است، تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی از B تا A و C تا B یکسان است.

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۱ تا ۳۷)

(کتاب آبی)

«۱۰۵- گزینه ۳»

با توجه به این که برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_3 صفر است، مطابق شکل حتماً باید بار q_2 منفی باشد.

$$k \frac{|q_1| |q_2|}{r_{12}^2} = k \frac{|q_3| |q_2|}{r_{32}^2} \Rightarrow \frac{2}{x^2} = \frac{\lambda}{(d-x)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{2}{d-x} \Rightarrow 2x = d-x \Rightarrow x = \frac{d}{3}$$

$$q_1 : k \frac{|q_2| |q_1|}{r_{11}^2} = k \frac{|q_1| |q_3|}{r_{13}^2} \Rightarrow \frac{|q_2|}{x^2} = \frac{\lambda}{d^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_2|}{(\frac{d}{3})^2} = \frac{\lambda}{d^2} \Rightarrow |q_2| = \frac{\lambda}{9} \mu C \xrightarrow{q_2 < 0} q_2 = -\frac{\lambda}{9} \mu C$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۰ تا ۳۵)

(کتاب آبی)

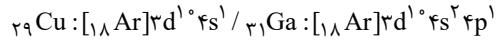
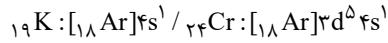
«۱۰۶- گزینه ۴»

در نقاط نوک تیز چگالی سطحی بار رسانا بیشتر است و میدان الکتریکی در نقاط نوک تیز نیز بیشتر است. بنابراین نیروی دافعه گلوله A بیشتر است.

(فیزیک ۲ - صفحه های ۳۷ تا ۴۰)

گزینه «۲»: در دوره چهارم جدول تناوبی، چهار عنصر در آخرین زیرلایه خود ۱ الکترون دارند.

گزینه «۳»: هرچه یک فلز فعال تر باشد، ترکیب‌های آن پایدارتر بوده و استخراج فلز از ترکیب‌هایش دشوارتر است.

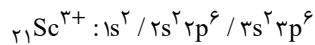
(شیوه ۲ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۱۱۵- گزینه «۳»

(امیر هاتمیان)
عنصرهای A, B, C, D و Sc بترتیب ${}_{29}Cu$, ${}_{24}Cr$, ${}_{21}Sc$, ${}_{30}Zn$ هستند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کاتیون پایدار عنصر اسکاندیم، ${}_{21}Sc^{3+}$ می‌باشد.

$$\begin{aligned} (1=1) &= 12 \quad \text{تعداد } e^- \text{ با } (1=1) \\ (1=0) &= 6 \quad \text{تعداد } e^- \text{ با } (1=0) \end{aligned} \Rightarrow \frac{12}{6} = 2$$

گزینه «۲»: لایه ظرفیت عنصر ${}_{30}Zn$ به صورت ${}_{3d}^{10} 4s^2$ است.

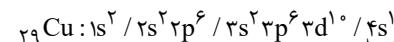
مجموع اعداد کوانتومی اصلی و فرعی این الکترون‌ها برابر است با: $10(3+2) + 2(4+0) = 58$

گزینه «۳»: کروم (${}_{24}Cr$) دارای ۲ اکسید ${}_{24}CrO$ و ${}_{24}Cr_3O_3$ است. در اکسید ${}_{24}Cr_3O_3$ نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آنیون‌ها برابر با $\frac{2}{3}$

است. آرایش الکترونی یون: ${}_{24}Cr^{3+}$

به صورت ${}_{3s}^2 {}_{2p}^6 / {}_{3s}^2 {}_{2p}^6 / {}_{3s}^2 {}_{2p}^6 / {}_{3s}^2 {}_{2p}^6$ بوده که در آن ۳ الکترون با $= 2$ وجود دارد.

گزینه «۴»: آرایش الکترونی عنصر ${}_{29}Cu$:

زیرلایه نیمپر ۱

(شیوه ۲ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۱۱۶- گزینه «۲»

(امین ختمی)
عبارات (الف) و (ب) صحیح هستند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (پ): عنصری با عدد اتمی ۳۲، زرمانیم بوده که یک شب‌فلز و شکننده است و برخلاف فلزها قابلیت مقول شدن ندارد.

عبارت (ت): عنصر ${}_{35}Br$, با آرایش الکترونی $[{}_{18}Ar]3d^10 4s^5 4p^5$ دارای ۵ الکترون در زیرلایه آخر است که مجموع $(l+n)$ الکترون‌های

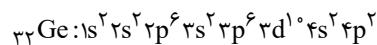
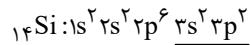
زیرلایه آخر آن برابر ۲۵ است.

(شیوه ۲ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

شیوه (۲) - نگاه به آینده

گزینه «۱»: (رسول عابدینی زواره)
 ${}_{32}Ge$ و ${}_{14}Si$ ۱۴ گروه دو شب‌فلزند و رسانایی الکتریکی کمی دارند و در عناصر ${}_{14}X$ و ${}_{32}Y$ به ترتیب سیلیسیم و ژرمانیم می‌باشند؛ بنابراین عبارت داده شده درست است.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر Si با به اشتراک گذاشتن ۴ الکترون به آرایش گاز نجیب آرگون می‌رسد؛ بنابراین این عبارت نادرست است.
گزینه «۲»: اختلاف شمار الکترون‌های با $n=3$ (لایه سوم) در این دو عنصر برابر ۱۴ است.

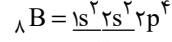

گزینه «۳»: هر دو عنصر شب‌فلزند و ظاهری درخشان دارند. اولین عنصر گروه ۱۴ عنصر کربن است که تیره می‌باشد.
گزینه «۴»: عنصر Y با عنصر Br در یک دوره از جدول دوره‌ای قرار دارد.
(شیوه ۲ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

گزینه «۴»: (رسول عابدینی زواره)
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: A^{3+} کاتیون اسکاندیم (${}_{21}Sc^{3+}$) است. این عنصر در گروه سوم و دوره چهارم قرار دارد.

گزینه «۲»: در عنصر B₈, دو زیرلایه از الکترون پر شده است.

گزینه «۳»: پنجمین عنصر بعد از اسکاندیم عنصر آهن (Fe) است که دارای دو نوع اکسید (FeO و Fe_2O_3) در طبیعت است.

گزینه «۴»: واکنش پذیری Sc از واکنش پذیری اولین عنصر دوره چهارم (عنصر K) که یک فلز قلیابی است کمتر می‌باشد.

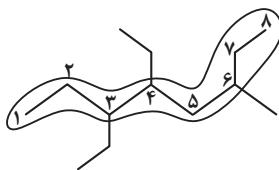
(شیوه ۲ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۱۱۳- گزینه «۲»

در هر گروه از جدول تناوبی با افزایش عدد اتمی، تعداد لایه‌های الکترونی زیاد شده و در نتیجه شعاع اتمی افزایش می‌یابد. هم‌چنین در یک گروه از بالا به پایین خصلت فلزی افزایش می‌یابد و خصلت نافلزی کاهش می‌یابد. در هر دوره از جدول تناوبی با افزایش عدد اتمی، با ثابت ماندن تعداد لایه‌های الکترونی شعاع اتمی کاهش می‌یابد. هم‌چنین خصلت نافلزی افزایش یافته و خصلت فلزی کاهش می‌یابد.
(شیوه ۲ صفحه‌های ۶ تا ۱۶)

گزینه «۴»: (رنوف اسلام‌دوست)
بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در واکنش‌هایی که به طور طبیعی پیش می‌روند، واکنش‌پذیری واکنش‌دهنده‌ها نسبت به فراورده‌ها بیشتر است.

نام: ۳، ۴-دی‌اتیل - ۶-متیل اوکتان

$$\text{مجموع شماره شاخه‌های فرعی} = ۳ + ۴ + ۶ = ۱۳$$

عبارت پنجم:

$$\begin{aligned} \text{atom H} &= ۲۶ \text{ g C}_{11}\text{H}_{24} \times \frac{۱ \text{ mol C}_{11}\text{H}_{24}}{۱۵۶ \text{ g C}_{11}\text{H}_{24}} \times \frac{۲۴ \text{ mol atom H}}{۱ \text{ mol C}_{11}\text{H}_{24}} \\ &\times \frac{۶ / ۰.۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{ atom H}}{۱ \text{ mol atom H}} = ۲ / ۴۰.۸ \times ۱۰^{۲۴} \text{ atom H} \end{aligned}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۲۲ و ۲۵ تا ۳۲) (۳۹ تا ۳۶)

«۱۱۹- گزینه ۴» (پهلو سویی لکی)

ردیف اول: آلانها به دلیل ناقطبی بودن در آب نامحلول هستند و این ویژگی سبب می‌شود که برای حفاظت از فلزات مناسب باشند.

ردیف دوم: تماس پوست با آلانها مایع، سبب آسیب رسیدن به بافت‌های آن می‌شود. ردیف سوم: واژلین با داشتن تعداد کربن بیشتر نسبت به گریس، چسبندگی بیشتری دارد. ردیف چهارم: برای حفاظت از فلزها می‌توان از آلانها مایع و جامد استفاده کرد اما از آلانها گازی مانند بوتان نمی‌توان استفاده کرد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶) (۳۶ تا ۳۹)

(اکبر هنرمند)

«۱۲۰- گزینه ۲»

عبارت‌های اول، سوم و چهارم درست‌اند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول:

$$\text{شمار پیوند اشتراکی} = ۳n + ۱ = ۵۲ \Rightarrow n = ۱۷$$

عبارت دوم: ساده‌ترین آلانی که پیوند C-C دارد، اتان گازی است که برخلاف آلانها مایع برای محافظت فلزها از خوردگی به کار نمی‌رود.

عبارت سوم:

$$\text{جرم مولی آلانها} = ۱۴n + ۲ = ۱۸۴ \Rightarrow n = ۱۳$$

$$\text{آلкан با نقطه جوش } ۲۰^{\circ}\text{C} = \text{C}_{11}\text{H}_{24}$$

آلkan C₁₃H₂₈, به دلیل نیروهای وان‌دروالسی قوی‌تر از C₁₁H₂₄, تمایل کمتری برای تبدیل شدن به گاز دارد.

عبارت چهارم:

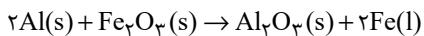
$$A : ۲n + ۲ = ۲۶ \Rightarrow n = ۱۲ \quad B : ۲n + ۲ = ۳۰ \Rightarrow n = ۱۴$$

آلkan A (C₁₂H₂₆). گرانوی کمتری از آلان B (C₁₄H₃₀) دارد، از این رو گلوله از آلان A با سرعت بیشتری عبور می‌کند و زودتر به ته طرف محتوى آن می‌رسد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶) (۳۶ تا ۳۹)

«۱۱۷- گزینه ۴»

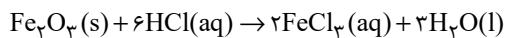
(رئوف اسلام‌دوست)

ابتدا مقدار Fe₂O₃ مصرفی در واکنش ترمیت را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{? mol Fe}_2\text{O}_3 = \frac{۵}{۴} \text{ g Al} \times \frac{۶}{۱۰۰}$$

$$\times \frac{۱ \text{ mol Al}}{۲۷ \text{ g Al}} \times \frac{۱ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3}{۲ \text{ mol Al}} = ۰/۰۶ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3$$

$$۸۰ = \frac{x}{۰/۰۶ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3} \times ۱۰۰ \Rightarrow x = ۰/۰۴۸ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3$$

حال این مقدار Fe₂O₃ را با هیدروکلریک اسید کافی وارد واکنش می‌کنیم:

$$\text{? mol H}_2\text{O} = ۰/۰۴۸ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3 \times \frac{۳ \text{ mol H}_2\text{O}}{۱ \text{ mol Fe}_2\text{O}_3}$$

$$= ۰/۱۴۴ \text{ mol H}_2\text{O}$$

$$۲۵ = \frac{\text{مقدار عملی H}_2\text{O}}{۰/۱۴۴ \text{ mol H}_2\text{O}} \times ۱۰۰ \Rightarrow \text{Mقدار عملی H}_2\text{O} = ۰/۰۳۶ \text{ mol}$$

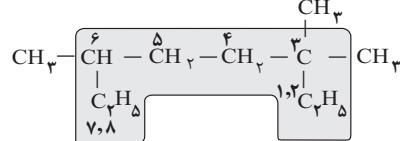
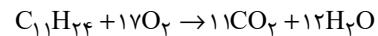
(شیمی ۲، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵) (۲۴ تا ۲۷)

«۱۱۸- گزینه ۲» (مسعود پغفری)

عبارت‌های سوم و چهارم نادرست هستند. بررسی عبارت‌ها:

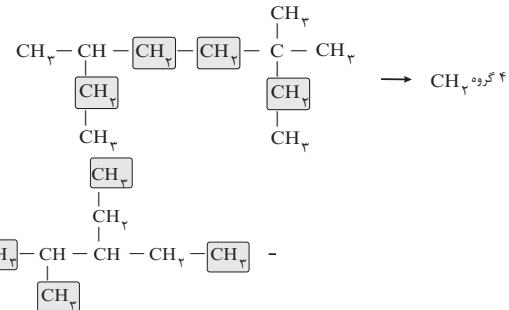
عبارت اول: فرمول ساختاری آلان مورد نظر به صورت زیر است:

نام: ۳، ۴-تری‌متیل‌اوکتان

عبارت دوم: فرمول مولکولی این ترکیب, C₁₁H₂₄ است.

$$\text{? g O}_2 = ۱ \text{ mol C}_{11}\text{H}_{24} \times \frac{۱۷ \text{ mol O}_2}{۱ \text{ mol C}_{11}\text{H}_{24}} \times \frac{۳۲ \text{ g O}_2}{۱ \text{ mol O}_2} = ۵۴۴ \text{ g O}_2$$

عبارت سوم:

عبارت چهارم: مجموع شماره شاخه‌های فرعی در نام ترکیب داده شده در

$$۳ + ۳ + ۶ = ۱۲$$

صورت سؤال برابر ۱۲ است.